

MAGYAR HÍR

+ 3 lei

Taxa postală pl. aprobării Dir. C

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIAN POST
Budapest
Disztér 1-2

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 34 (1476) szám * Péntek, 1937 február 12

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

A minisztertanács az új költségvetéssel foglalkozott

A 23 és félmilliárd lei végösszeget nem haladhatják túl a kiadások. — Az 1937-38-ik költségvetési évben szünetelni fognak a hivatali előléptetések

Bucuresti. Saját tud. Tegnap minisztertanács volt, amelyről párszavas közleményt adtak ki. Eszerint a kormány tagjai az 1937-1938. évi költségvetés előkészítésével foglalkoztak s megvizsgálták az egyes minisztériumok költségvetés-tervezetét.

Lapértésülések szerint Cancicov hosszan ismertette az új költségvetést s kérte a minisztereket, ne támasszanak újabb követeléseket, mert akkor a költségvetést nem tudja egyensúlyba hozni. Minden diszponibilitás az idén is a honvédelem céljait fogja szolgálni.

Tatarescu ígerte, hogy az új költségvetés

végrehajtása során előálló többletekből majd nyithatók lesznek hitelek az egyes minisztériumok számára, a költségvetésnek azonban a 23 milliárd 500 millió lei végösszeget nem szabad túlhaladnia.

Bucuresti. Saját tud. A költségvetési munkálatokkal Cancicovnak tegnap több megbeszélése volt, amelyeken a pénzügyminiszter olyértelmű intézkedések foganatosítására folytatott tanácskozásokat, hogy az 1937-38-as költségvetési évben ne legyenek előléptetések és kinevezések.

Az első és másodosztályon a vasúti viteldíjat 10 százalékkal emelik, a harmadik osztályon 5 százalékkal

Bucuresti. Saját tud. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott tegnap este, amelyen mindenekelőtt a vasúti viteldíjak emelésének ügyével foglalkozott. Elhatározta, hogy az első- és másodosztályú utasok viteldíja 10 százalékkal, a harmad-osztályúaké 5 százalékkal emeltesse. Az ugyanabba a megyébe történő utazásoknál a 3-ad osztályú utasok viteldíja változatlan marad. Az áruviteldíj általánosságban 15 százalékkal emelkedik. Valószínű, hogy az új díjzabás április elsején lép életbe.

A számítások szerint ebből a díjemelésből a vasútnak egymilliárd jövedelme lesz. Ezt az egész jövedelemtöbbletet a Banca Nationalához utalják át, amely abból külön alapot létesít, mely a honvédelem céljait fogja szolgálni, és pedig olyképpen, hogy kizárólag stratégiai munkálatokba fektetik bele, úgymint: utak, hidak, stb. építésébe.

A bizottság ezután elhatározta, hogy azok az Angliával kompenzációs alapon kötött kereskedelmi szerződések, amelyek pontos határidőt tartalmaznak, meghosszabbíthatók.

A spanyol nemzeti csapatok gyors előnyomulása keleti Spanyolország felé

A vörös csapatok tömegesen pártolnak át a nemzetiekhez. A Szovjet pénzsegélyt küld Valenciának Párizson keresztül

Párizsból jelentik: A francia haditudósítók szerint Franco tábornok csapatai gyors ütemben közelednek Almeria felé. A Journal értesülése szerint a nemzetiek elfoglalták a Malaga és Almería között fekvő Matril fűrdőhelyet. A vörös kormánycsapatok főleg Granada és Cordoba irányában kezdenek ellentámadást.

Valamennyi frontszakaszon tömegesen pártolnak át a nemzetiekhez a kormányhatalom katonái. A nemzetiek főhadiszállásának közlése szerint Kléber-Fekete szovjet-tábornoknak és Malaga város vezetőinek sikerült egy angol hajó fedélzetére menekülniük. Az „Almirante Servera” üldözöbe vette őket, de csak a spanyol határsávon túl érte be a hajót s így nem tartózkodhatott fel.

A BENEMAVATKOZÁSI BIZOTTSÁGBAN A NÉMET ÉS OLASZ MEGBIZOTTAK NAGY KÉSZSÉGGEL TÁMOGATTÁK AZ ELLENŐRZÉSEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOT.

Londonból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint a szovjet-kormány Párizsban 5.7 millió frank hitelt nyitott a valenciai kormány számára, fegyverkezés céljaira

Londonból jelentik: A benemavatókzásai albizottság szerdán ülést tartott, melynek során részletesen tárgyalta az egyes kormányok válaszáat a spanyol határok ellenőrzésére vonatkozólag. A beérkezett válaszokból a következő tünt ki:

Portugália kormánya nem járul hozzá a spanyol-portugál határ ellenőrzésének tervéhez. Az általános vita után az elnök indítványára ezt a kérdést külön albizottság elé utalják. Portugália képviselője ennél a pontnál azzal a fenntartással állt, hogy előbb kormánya hozzájárulását kell megkapnia.

A párizsi Oeuvre jelentése szerint a benemavatókzásai bizottság tagjai nagy meglepetéssel tapasztalták, hogy a német és olasz kormány megbízottai milyen jóakarattal tették bizonyoságot és hangoztatták, hogy elérkezett az idő az ellenőrzés szigorú végrehajtására.

Az Echo de Paris ezzel kapcsolatban azt a megjegyzést teszi, hogy Németország és Olaszország most már nyilván bizonyosra veszik Francóék győzelmét és ezért fölöslegesnek tartják, hogy tovább menjenek a beavatkozás terén.

Szövetkezeti jegyzet

(S. I.) — Nagy érdeklődéssel olvassuk a Szövetkezeti Értesítő februári számában a „biztosítási ügy megszervezéséről” szóló körlevelet. A társadalmosított biztosítás és a szövetkezeti gondolat két szelid és tiszta nővér. Az új és jobb korszak gazdasági és társadalmi intézményeinek gondos anyái lesznek belőlük.

A biztosítás természete szerint a szolidaritásnak, az egymásért való helytállásnak, a károk arányos, emberséges elosztásának intézménye, csupán arról kell gondoskodni, hogy ezt a jó és nemes alaptermészetét ne rongosítsa meg, ne fordítsa visszajára a kufár nyereszkeskedés. A tőkék, melyeket a biztosítás gyűjt, könnyen levetkőzhetik a tőke rossz természetét és önzés helyett az önzetlenség építő eszközei lehetnek. Talán éppen azért van annyi szenny és oly sok hitvány ember ma még a biztosítási berkekben, mert ez a hatalmas gazdasági ágazat nem élheti a maga igazi társadalmi életét.

A szövetkezet, ha valóban hű tud lenni a nevéhez, összefogást jelent közös célok megvalósítása érdekében. Ezeket a célokat sokszor félre szokták azonban ismerni.

Az a sok külső harci készülődés és belső forrongás, mely ma Japántól az orosz térségeken keresztül Amerikáig a világot nyugtalanítja, mind a körül a kérdés körül forog, tulajdonképpen miképpen lehet a nemzetközi tőkét, az új Apokalipszis szörnyét, mely szabadult az emberi érzés kötőfékjéről is elsőszülött gyermekét, a háborút, „az ősi bestiát, mely ganajban hentesreg és emberhússal él”, — miképpen lehet ezt a két embertelen erőt, melyek úgy tántorognak a földgolyó bison, mint a viharban elszabadult teher a hajók fedélzetén, újra az emberi békés közös munkálkodás és együttélés jászlához kötni. Lehetőleg ahhoz a jászolhoz, melyben a legszelídebb és leghatalmasabb gyermek fekszik.

A szövetkezet nem azt jelenti, hogy a tőke önkénykedését „demokrata” alapon jobban tudjuk elvégezni, sem azt, hogy a „mindenki háboruját mindenki ellen” kicsiny összeszövetkező csoportok eredményesebben meghívhatják, hanem éppen ellenkezőleg, hogy a szövetkezők tiszta magas célok szolgálatában lemondanak arról a csábító személyes hatalomról, mit a tőke a bitorlóknak ad, a háború ellen pedig úgy küzdenek, hogy a baktériumait — a szegénységet, a nyomort, a csalást, a becstelenséget, a kihasználást s a többieket — tiporják el és irtják ki a társadalmak légköréből.

Ezekért van az, hogy a szociális célok követő biztosítás és a lélekből fakadó szövetkezeti mozgalom fontos, egyenesen nélkülözhetetlen eleme annak az anyagnak, melyből kisebbségekké lett népek élete, kulturája, iskolái, társadalmi élete alá szilárd gazdasági alapot lehet építeni.

A Szövetkezeti Értesítő körlevele arról tájékoztatja a tag szövetkezeteket, hogy a magyar egyházak biztosító intézetével, a Minerva társasággal országos érvényű szerződést kötött s ennek alapján testvéri kölcsönösség állott elő a két keresztény magyar szervezet között: gazdasági és hitelszövetkezeteink, — számszerint mintegy 600 jól szervezett, a válságon átvészelt népi pénzügyi szerv — ezentul a Minerva helyi ügynökségeként fog működni, a Minerva viszont az így gyűlő tartaléktökeket és díjtartalékokat közérdekű gyümölcsöztetésre szövetkezeti hálózatunknak engedi át, mely azo-

Grippe? ASPIRIN

kat elsősorban kisembereink hitelszükségleteinek kielégítésére fogja fordítani.

Ez a szerződés, ha mindkét oldalon átérzik fontosságát, tényleges gazdasági szervezkedésünk egyik nevezetes alapokmányává nőhet.

A körlevél néhány egyszerű mondata arra enged következtetést, hogy a helyzetnek ez a felismerése útát tört magának.

... nemzetgazdasági kötelességünk, — úgymond a körlevél, — hogy nemzeti jövedelmünk saját nemzetgazdaságunk véreireiben keringjen... A Minerva a magyar egyházak in-
véménye, tehát a Minervánál fizetett biztosítási díjak így — közvetve — a mi egyházi, kulturális és gazdasági érdekeinket szolgálják, sőt a szövetkezetek által felvett biztosítások díjai hosszú időn keresztül betétként ott maradnak a szövetkezeteknél s így a falu pénzforgalmát növelik, a falu hitellelét táplálják..."

Más beszéd ez, mint különböző pénzügyi alakulataink, luxusautón szaladgáló, a téli Rivierán pihenő „vezérigazgatóinak” szokásos nyilatkozatai ezekről a kérdésekről. Mennyivel egyszerűbb és világosabb! S mekkora tévedés azt hinni, hogy ez a nyílt és becsületos beszéd árthat a mi törekvéseinknek!

A szövetkezeti szervezkedés, a népi összefogás az üzérkedés ellen, nélkülözhetetlen eszköz a bolsevista felforgatás ellen. Ezt csak ott nem szokták belátni, ahol nem veszik komolyan a bolsevista fenyegetést. Ma azonban már mindenütt komolyan veszik.

Meg vagyunk győződve, hogy ezek a magyar gazdasági törekvések nemesak, hogy nem ütköznek komoly és el nem hárítható hatalmi akadályokba, hanem belátható időn belül megkapják azt a támogatást is, melyet rendtartó s békéltető jelentőségük már régen megérdemelt. Eppen úgy meg fogják kapni ezt a támogatást és megértést a mi népies gazdasági szervezkedésünknek intézményei, ahogyan a keményen nemzeti lengyel államban megtalálja fejlődésének feltételeit a galíciai zsidó kihasználás ellen bámulatós eredményekkel küzdő — ukrán nemzeti gazdasági szervezkedés.

Igenis: nyíltan ki kell bontani a népies gazdasági szervezkedés lobogóját. Igenis: világosan és hangosan meg kell mondani, hogy ez a szervezkedés a keresztény és nemzeti világrend alapjait építi ki, annak falait erősíti meg, ahol a liberális rombolás megszakította a természetes népi gyűrűt. Érthetően, erőteljesen, messzehallhatóan kell beszélnünk, mert a keresztény és nemzeti világrend alapjai olyan szélesek, hogy azokon elfér egymás mellett a magyar és a román nép.

— A székely közbirtokossági vagyonok küzdelme a kihasználó tőkével. Ilyen című tegnapi vezércikkünket Albert István munkatársunk írta.

A szovjet-birodalomban továbbfolyznak a tömeges letartóztatások

A vörös hadsereg vezetői katonai parancsuralom kikiáltására készülnek

Varsóból jelentik: Az Express Poranny moszkvai jelentése szerint Posztisevent, az ukrán végrehajtóbizottság titkárát s a kerületi kommunistapárt másodtitkárát letartóztatták. 290 vasutat is őrizetbe vettek. Ezenkívül különféle gyárak vezetőit, az ipari és légügyi biztosságok több tagját s a legfelsőbb bíróság és ügyészség tagjai közül is sokat letartóztattak.

Karkovban és Poltavában a városi tanács elnökét, a párt vezetőjét és több állami tiszt-

viselőt letartóztattak. Számos letartóztatás híre érkezik a Kaukázusból is, különösen Tiflisből.

Rigából jelentik: Egyre erősebben tartja magát az a hír, hogy Vorosilov, hadügyi népbiztos és Blücher tábornagy, a vörös hadsereg legnépszerűbb parancsnoka egymással megegyezett a Stalin megbuktatásában. Megegyezésük értelmében Sztalin eltávolítása után a katonai parancsuralmat fogják kikiáltani.

A tenger könnye

Írta: Uralszki Sándor

A francia Kongóban az a közmondás járja, hogy ha az ember kiönt egy pohár vizet, egy óra múlva benne van a krokodilus. Még annál rosszabb vidék is van a világon, Bender Busiről, az Indiai-óceán óségi perzsa kikötőjéről például azt tartják a halászok, hogy ahány igazgyöngy, amnyi cápa. Bender Busir ezeken a veszedelmes tengeri ragadozókon kívül is rossz hírű város. Angolok, akik az egész földgömbön szanaszét szórt gyarmataik révén valamelyest mégis csak értenek a különféle éghajlatokhoz, régen kimondták, hogy ez a város a világ legforróbb, legégésztelenebb fészke. Hetvenöt fokos pára, nedves hőség, melyet csak egyfajta európai vállal, a gyöngykereskedő. A tenger könnyeivel foglalkozó görög, örmény, olasz vállalkozó, mert itt a halál öblében halásszák a legszebb gyöngyöket. Pedig a hőség és a testhez tapadó pára nem minden. Rendes polgári gőzök lehetőleg elkerülik a busiri kikötőt és inkább választják a hosszabb utat Mohamsmerahba, ha már éppen fránál akarnak tengeri kereskedelmet folytatni. Ezek a hajósok tudják, hogy Busirban cápán és poklon kívül minden van. Lepráról, pestisről, pestistől kezdve a szelíd tifuszig, mely itt komolytalan gyerekbetegségnek számít. Valószínűleg ezért van az, hogy busiri embert még kevesen láttak mosolyogni. Nincs miért.

Ilyen körülmények között éli a gyöngyhalászok és csempészek városa saját külön életét, melyet hátrafelé, a nagy irani birodalom belsejével aggrályos származású és bizonytalan jövőjű tevékaravánok vékony szálakkal kötnek össze.

A gyöngyhalász a tengerből él és a tengerben hal meg. Legalább is tekintélyes része nem tér vissza. Jajkiáltás nélkül, vérnyom nélkül tűnik el, felfalják a cápák. Történelemelőtti idők óta innen kerülnek a föld királynői nyakára a legnagyobb és legszebb fényű gyöngyök és mind ugyanazon az úton. Hasszán, Husszein, Ibrahim vagy Ahmed hosszú, éles, meztelen késsel a fogai között lebukik a tenger fenekére és vagy visszajön, vagy nem jön vissza. Ahmed, az Ahmed fia már sokszor visszajött. Tizenöt éves kora óta rengeteg gyöngyragylót markolt fel a kikötő fenekéről és ritkán hiába. Jól kifejlett hatméteres cápák szedték körülötte az adót, de a legnehezebb helyzetekből kigyógyussággal tudott megszabadulni.

— Ahmed megtanult a cápákkal beszélni, azért nem bánják. — mondják egymásnak a babonás emberek a busiri piacon. Megtanult vagy nem tanult meg, tény az, hogy gyarapodott. Az ő házat díszítik a legszebb szőnyegek és neki van a városban a legszebb felesége. Csak egy. A sab messze van és az arab-perzsa keverék lakosság itt nem nagyon ragaszkodik az írott törvényekhez, melyek három asszonyban maximálják a hárem létszámát. Jómódu ember hat feleséget is tart, de Aisha mellett nincsenek vetélytársnők, mert Aisha szebb,

Barátságnyilvánítás a lengyel és a danzigi államfők között

Varsóból jelentik: Moscicki, lengyel köztársasági elnök a bialovici erdőben tartandó februári nagyszabású vadászatokra meghívta Greisert, a danzigi szenátus elnökét is. Ez a körülmény a Lengyelország és Danzig közötti jóviszony jelének tekinthető.

A belga kormány szakítani akart a spanyol vörös kormányral

Vanderveide azért mondott le a miniszterségről

Brüsszelből jelentik: A belga szocialista párt főtanácsának szerdai ülésén Vanderveide megindokolta, miért mondott le miniszteri tárcájáról. Lemondását azzal indokolta, hogy Spaak külügyminiszter Berchgrae báró meggyilkolása miatt a valenciai kormányt a diplomáciai viszony megszakításával fenyegette meg. Ő ehhez nem volt hajlandó hozzájárulni.

Felejthetetlen élmény

egy életreszóló kellemes emlék és csodálatos lelki kaland lesz olaszországi társasutazásunk mindazok számára, akik még nem jártak Itália azurkék égboltja alatt s akik még nem látták az Örök Város köveit és templomait. De újabb élmény, újabb lelki gazdagodás és szellemi felüdülés lesz ez a gyönyörű tavaszi kirándulás azok számára is, akik már jártak Olaszországban — mert olyan jelentkezők is számosan vannak, akik másodszor, sőt harmadszor vesznek részt olaszországi társasutazásunkon. És azt hisszük, hogy ennél semmi sem jellemzőbb eddigi társasutazásaink sikerére.

Nyolcnapos olaszországi társasutazásunk részvételi díja pedig

5200 Lei,

még a mai súlyos gazdasági viszonyok között is olyan csekély összeg, amit egy ilyen nagyszerű élményre, lelki gazdagodásra bárki feláldozhat.

A társasutazás résztvevőinek száma korlátozva van és éppen ezért ne mulassza el, hogy haladéktalanul jelentkezze, nehogy lemaradjon a „Magyar Lapok” immár hagyományossá vált nagy társasutazásáról.

Kísérje figyelemmel társasutazásunkkal kapcsolatos tájékoztató és részletes közleményeinket is!

mint a gyöngyök a nyakán, melyeket szerelmes ura hozott fel a halál torkából, szebb, mint a sirázi rózsák, melyeket a karavánban jövő emberek vizes tömlőben hoznak északról s karcsubb, mint a Xerxes tróntermének kiásott oszlopai a persepdiszi síkon.

— Hagyjad abba a halászatot, én jó uram, — könyörgő a szép asszony sötét éjszakákon, mikor a vert vályogtéglából épített ház lapos fedelén keresnek enyhülést a nappa; forráság után.

Ahmed nem siet a válasszal. Itt a Kelet forróján lassan jön ki a szó. A gyöngyhalász előbb iszik a forró kávéból, mely még éjjel is melllette illatozik, cigarettára gyújt, mélyen leszítja a füstöt, felnéz a sötétbe és csak azután felel. Jökor jön az még így is.

— Maharrem ünnepén megesküdtem — válaszolja csendesen, — hogy felhozom neked a tenger fehér könnyét, mely nagyobb, mint a legértettebb pisztácia a kertemben és amelynek olyan a fénye, mint a legdrágább bársonynak, melyet örmény kereskedők hoznak a sivatagon keresztül. Azután többé nem halászok — tette hozzá ünnepélyesen és az asszony tudta, hogy a Maharremnapi eskü ellen kár a szóért.

A busiri gyöngyhalászok meztelen testtel hönök alatt a nagy késsel óraszám guggolnak a parton, míg az alkalmas pillanatot kilesik, mikor láttávoiban nyoma sincs a féltelmes uszornynak, mely a hatalmas ellenség közelébe lép. azután hirtelen levágódnak a vízbe, mint egy gondolat. Ismerik a gyöngyragylótelepeket

Az orosz rendőrség egész fegyveres erejét riadó készségbe helyezték

Varsóból jelentik: Moszkvai jelek szerint Sztalin a Jezsov, belügyi népbiztossal folytatott több órás tanácskozás után, határozatot írt alá, melynek értelmében a kommunistapárt legrégebbi tagjai közül 560-nak a tagságát fölfüggesztik. A fölfüggesztés az őrizetbevitellel egyenértékű, mert a felfüggesztett

párttagok nem mozdulhatnak el lakásukból. Más hírek szerint Jezsov elrendelte a GPU egész fegyveres erejének riadó-készségét. Bologojból és Kulából erős katonai osztagokat rendeltek Moszkvába a GPU megerősítésére

öntött kívánalmat, csak általános körvonalában ismét ki fogja fejteni a német szempontú ebben az ügyben.

MIT KIVAN NÉMETORSZAG?

Párizsból jelentik: A Journal berlini tudósítója írja, hogy Berlinben nagy érdeklődéssel várják Ribbentrop fogadtatása eredményét. Tudomásul veszik, hogy az angol sajtó fanfar magatartása a német igényekkel szemben. Azonban mégis csak igen jámbor hiszékenységek tartják, ha valaki abban bízik, hogy Németország meg fog előzenni nyersanyag-kihasztalási engedélyekkel, vagy valamilyen gyarmatrészekkel. Ezt a hiedelmet meg kell cáfolni. Németország az ő volt gyarmatai teljes visszaadását kéri. Ezek között elsősorban is a híres délafrikai volt német gyarmatokat, melyekbe Németország az elvétel előtt óriási gazdasági és kulturális befektetéseket áldozott s amelyeket a Délafrikai Angol Szövetség nagyon szeretne véglegesen magához csatolni.

Ribbentropp német nagykövet Lord Halifax angol helyettes külügy-miniszternél

Izgalom úgy Londonban, mint Berlinben a gyarmatügyi követelések miatt

Londonból jelentik: Ribbentrop, német nagykövet csütörtökön jelenik meg az angol külügyi hivatalban, hogy Lord Halifax, helyettes külügyminiszterrel a német gyarmatügyi követelésekről való tárgyalást megkezdje. A látogatást megelőzően sok volt a találgatás és izgalom, mely legutóbb Londonban abban nyilvánult meg, hogy a konzervatív párt egy nagyobb számú csoportja a német gyarmatügyi követelésekkel szemben az angol birodalom területi épségének a hangoztatásával kíván ellenállást szervezni. Ilyen körülmények között a Ribbentrop és Lord Halifax közötti találkozásnak szélesebb körben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Ezzel szemben külügyi hivatalnál befutó körökben az a felfogás van, hogy e találkozás jelentőségét nem szabad eltulozni. Elsősorban is inkább udvariassági látogatásról van szó. Amellett bizonyos, hogy Ribbentrop elő fogja hozni Hitler legutóbbi beszéde nyomán a német gyarmati követeléseket. Azonban az angol kormány szilárd elhatározása az, hogy még előkészítő beszélgetést se hajlandó a gyarmatügyi kérdésekben folytatni mindaddig, míg a német kormány a leszerelés, az elszigetelő politikáról való lemondás és a locarnói egyezmény pótlása tekintetében nem ad biztosítékot.

Londonból jelentik: A Manchester Guardian a német nagykövet környezetéből szerzett értesülései alapján írja, hogy a nagykövet

és lehetőleg egy karcsapást sem tesznek hiába.

— Hol van Ahmed? — kérdik egymástól kíváncsian, mert az eskü hire asszonyok beszédén keresztül kiszivárgott a piacra és a szép asszony férje nem szokott elmaradni.

— Míg ő nem jön, én se szállok a vízbe — határozza el Ibrahim, az Ahmed barátja, — pedig csendes a víz.

Ahmed lassu, kimért léptekkel közeledik. Az eskü ereje és az asszony kérelme mégis minden alkalommal viasodnak benne, valahányszor azon éjszaka óta le kell szállnia.

— Elvesztettem a bátorságomat, — vallja be magának fogsikorgatva, — de hát Maharrem az Maharrem és az eskü, eskü.

Levágódott a vízbe, Ibrahim és a többi halász utána.

Ezek azok a pillanatok, melyeknek izgalmat évezredek óta nem bírják a parton álló nézők levetni. Csendes tükör, alatta a láthatatlan sors.

A gyöngyhalászok halemberek, akik úgy veszik a mélységet, mint a cikázó villám. Le és fel, ennyi az egész. Amint felbukkannak, a rémület moraja fut át a nézők sorain. Mindenki feljött, csak Ahmed jobb karja hiányzik tőből. A késsel együtt elvitte a tenger veszedelme. Kidobják a partra, kötözik és Ibrahim veszi észre, hogy balkezeiben görcsösen szorongat valamit. Óriásra nőtt gyöngykalot vesznek ki a merev ujjak közül, szétfeszítik és olyan nagy, fényes gyöngyöt találnak benne, amilyen még nem fordult elő a piacon.

— A tenger könnye — suttogja a csonka sebesült és lehunyja a szemét.

mindenesetre közléseket fog tenni Lord Halifaxnak a gyarmati kérdésekről. Azonban e tekintetben nem terjeszt elő hivatalos alakba

A Magyar Párt megszavazta a mezőgazdasági hitelintézetéről szóló törvényjavaslatot

Arudbányai Ede képviselő tiltakozott a javaslat népkisebbségellenes indokolása ellen

Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági hitelintézet felállításáról szóló törvényjavaslat vitájában Arudbányai Ede képviselő fejtegette ki a Magyar Párt álláspontját. Emondotta, hogy örömmel kell üdvözlőnk minden olyan főrekvest, amely a tökehiányban szenvedő kisgazdákat ki akarja ragadni a spekuláció karjaiból. Azonban a tervezett hitelintézetnek 1 milliárdos alaptőkéje, amelynek egy tekintélyes része felszerelési, telkesítési és földvásárlási célokra, hosszú lejáratra lesz kihelyezve, nem elegendő ahhoz, hogy a gabonakampányban a gazdákat a terményeik időelőtti értékesítésétől visszatarthassa.

Kívánatos és méltányos lenne — mondotta Arudbányai, — hogy a Banca Nationala siessen a gazdák segítségére, közraktári hitelek engedélyezése útján. A mezőgazdasági termények és termékek árát lényegesen leszorítja a Banca Nationala valutapolitikája, legalább ez a leszorított ár a maga teljességében jusson a termelők kezébe.

NÉPKISEBBSÉGI KÉRDÉS A JAVASLATBAN.

— A javaslat gazdasági programját csak helyeselni tudjuk. Azonban tiltakozunk az ellen, hogy a javaslat előadója kisebbségellenes tendenciákat vigyen bele a javaslatba.

A javaslat kiegészítő részét alkotó statutumok 29. cikkülésének azon rendelkezésénél, hogy az igazgatóság tagjai csak románok lehetnek, hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezt a

megszorítást csak alkotmányjogi értelemben fogadjuk el, mely szerint a román kifejezés egyet jelent a román állampolgárral.

— Nem mintha azt képzelnék, hogy a Nemzeti Földhitel Intézet igazgatósága kisebbségekből fog megalakulni, hanem tisztán elvi alapon ragaszkodunk az állampolgárok nemzetiségi tekintet nélküli jogegyenlőségéhez, amelynek elvét a párizsi kisebbségi szerződés és az ország alkotmánytörvénye is biztosítja.

A javaslat előadója indokaiban azt hangsúlyozta, hogy az 1921 óta eladásra került birtokok legnagyobb részét kisebbségek vásárolták össze és ezzel szemben magasabb állami érdek követeli a mezőgazdaság nemzeti alapon való megerősítését.

— Ezzel szemben a valóság az, hogy a kisajátítás óta igen sok kisebbségi birtok került eladásra és az eladott kisebbségi birtokoknak csak egy kis töredéke jutott ismét kisebbségi kézbe.

— Kívánatos volna, hogy legalább gazdasági természetű kérdésekből rekeszük ki a nemzetiségi gyűlölködést, hogy legalább a mezőgazdaság területén váljon lehetővé az összes állampolgárok békés együttműködése.

Végül a szónok kijelentette, hogy a Magyar Párt megszavazta a javaslatot. Ezt abban a reményben teszi, hogy a Nemzeti Földhitel Intézet nemzetiségre való tekintet nélkül fogja szolgálni a földművelő társadalom érdekeit.

A jugoszláv kormány félhivatalos lapja vitatkozik Jorga professzorral

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány félhivatalos lapja, a Politika feltűnő cikkben foglalkozik azzal a beszéddel, melyet Jorga professzor a legutóbb tartott a szenátusban, bírálván Jugoszlávia és Csehszlovákia külpolitikáját.

— Jorga azt állítja, — írja a lap, — hogy Belgrád a fennálló szerződésekkel ellentétben nem közölte előzetesen a kisantant másik két államával azt a szándékát, hogy Bulgáriával barátsági szerződést kíván kötni. Alig bízható, hogy Jorga ennyire tájékozatlan lenne; ezért a leghatározottabban vissza kell utasítanunk

vádaskodását, mely semmiképpen sem szolgálja a közös kisantant érdekeit. Jugoszlávia — a vádakkal ellentétben — sem germánofil, sem francofil, sem itálofil, csak jugoszláv politikát folytat. Ehhez Jugoszláviának joga van és ezt vegye tudomásul Jorga, akinek nem akarunk hasonló goromba válasszal felelni.

Olvassátok és terjesszétek

a Magyar Lapok-at!

Mit közöl Windsor hercegéről, Spanyolországról és a négusról a Góthai Almanach

Most jelent meg a világhírű könyv 1937. évi kötete

Most jelent meg a Góthai Almanach 1937. évi kötete Justus Perthes kiadásában. A nagy érdeklődéssel várt könyv, amelynek ára 21 márka, remi késedelemmel hagyta el a sajtót, miután a legutolsó hónapok világeseményei késleltették az érdekes könyv elkészültét.

Akinek csak egyszer is kezében volt a Góthai Almanach, tudhatja, milyen óriási munkát jelent ennek a kötetnek az összeállítása, milyen gondos adatokra és értesülésekre van szükség, hányszor meg kell kérdeznünk a különböző államok egyes minisztériumait, hogy az adatokat azután megfelelő világossággal közölni lehessen ebben a könyvben. Az 1937. évi Góthai Almanach terjedelme 1368 oldal, finom és kis betűkből szedve.

A rendkívül finom papírra nyomott könyv két részre oszlik: az első a szokásos évi lezármazási adatokat közli, az egyes uralkodó- és arisztokrata-családok pontos családfájával. A közölt szövegért nem kell fizetniük az egyes családoknak, azonban garantálniuk kell a beszolgáltatott adatok teljes pontosságát. Az adatokat egyébként még így is ellenőrzik.

A lemondott angol király fényképe a díszhelyen

A Góthai Almanach második része a diplomáciai és külpolitikai adatokat tartalmazza és ez a rész sokkal jelentékenyebbnek mondható, mint az előző. Közli a könyv az egyes államok alkotmányjogi berendezkedését, felsorolja a különböző hatóságokat, továbbá igen gazdag nemzetgazdasági adatokat is tartalmaz a világ összes államaira vonatkozólag.

Érdekes, hogy a legújabb Góthai Almanach nem közöl egyetlen női fényképet sem. Julianna holland trónörökös nő esküvője sokkal később folyt le, semhogy a könyv közölhette volna a hercegnő és férje arcképét. Ellenben megtaláljuk a könyvben, még pedig közvetlen szomszédságban Schuschnigg kancellár és Pappen arcképét, az egyetlen német nagykövét, aki közvetlenül Hitlernek van alárendelve. Papent redingótban ábrázolja a fénykép, azonban a civilöltöny ellenére a nagykövet mellett a vaskereszt ékesíti. És ez a kifüfütés emlékeztet arra, hogy Pappen eredetileg katona...

A Góthai Almanach élén, a díszhelyen VIII. Edvárd fényképét közli. A kép alá azonban a következő melankolikus szöveget írták: Lemondott 1936 december 10-én.

Spanyolország alkotmányjogi helyzete

Az érdekes könyv egyébként sok más olyan változásról is tudomást vesz, ami az 1936-ik év folyamán történt. Érdekes, hogy mit közöl a kötet Spanyolországról. Többek között a következőket olvashatjuk: „Spanyolország alkotmányjogi helyzete e pillanatban nem határozható meg pontosan. A legutolsó képviselőválasztások 1936 február 15-én folytak le. A polgárháború, amely 1936 júliusában kezdődött Franco tábornok nemzeti csapatai és a Caballero elnöklete alatt álló kormány csapatai között, ezidőszent még folyamatban van. Két nagyhatalom: Németország és Olaszország elismerie Franco kormányát.”

A könyv Spanyolországban nem közöl közelebbi adatokat és megelégszik annyival, hogy utal arra, hogy erre vonatkozólag teljesen lehetetlen jelenleg adatokat szolgáltatni. Megjegyzi a Góthai Almanach, hogy a madridi diplomáciai kar nagyrésze ezidőszent Valencióban tartózkodik és közli, hogy Németország és Olaszország diplomáciai képviselői viszont Salamancában tartózkodnak.

A német nemzeti szocialista pártra és a Szovjetre vonatkozó adatok

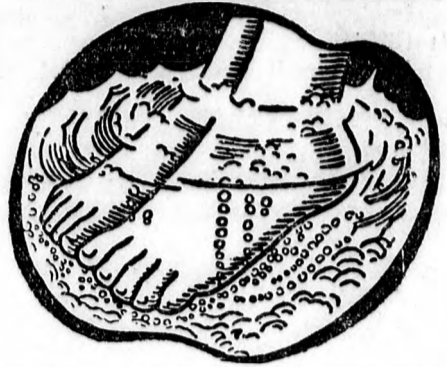
Ezúttal első ízben közli a Góthai Almanach a német nemzeti szocialista párt szervezeteire

vonatkozó adatokat. Másrészt ugyancsak első esetben ismerteti Szovjet-Oroszország alkotmányának adatait.

Vajjon mit közöl ez a mindentudó és mindenre kiterjeszkedő könyv Abesszíniáról? A régi Abesszínia nemcsak Afrika térképéről tűnt el, hanem a Góthai Almanach lapjairól is. Afrikának ez a hatalmas országa, amely az elmúlt évben oly sok gondot okozott a külügyminisztereknek és a népeknek, ezúttal csak mint földrajzi megjelölés szerepel a mindentudó góthai könyvben. Abban a részben, amely a családfákat ismerteti, csak ennyit olvashatunk a négusról és családjáról: lásd az 1936-ik évi kötetet. Így fejeződött be a négus 3000 éves családjának karrierje a Góthai Almanachban...

Ez a könyv azonban, amely most 174-ik évfolyamában jelent meg, már látott ennél nagyobb dolgokat is. A Góthai Almanach átélte a nagy francia forradalmat, a Napoleon-korszakot, tanuja volt a német világbirodalom születésének, tanuja volt a világháborúnak és az azt követő összeomlásnak, az osztrák-magyar monarchia és a spanyol királyság összeomlásának. Ezt a könyvet semmi sem igazolja...

Búcsúzzon el a fáradt érzékeny lábaktól és a TYÚKSZEMEKTŐL

Vesse le cipőjét és tekintse meg utoljára safgő tyúkszemét. Három percen belül szétesnek, hogy soha többé ne térjenek vissza. Ezt teszi a Saltrates Rodell-lábvíz. Amint a megnyugtató és gyógyító oxigén a fájdalmas szövetekbe hatol, a bőr megkérgeződött és kemény részei gyökerestül leválnak. De a tyúkszemeket is alaposan, végleg kiirtja és az érzékeny, gyulladós bőr világos, rugalmas és sima lesz. A láb izmai is felélednek és új erőre kapnak. Még ma szerezzon meg gyógyyszerésznél egy ilyen csodálatos Saltrates Rodell-csomagot. Próbálja ki ez este és búcsúzzon el összes láb fájdalmaitól. Költsége jelentéktelen. Garantált gyors eredmény; elégedetlenség esetén pedig visszatérített költség.

KÉPECSKÉK...

*

Nem lehet megszabadulni attól a szörnyűségesen komikus rémképtől, amit Trockij idézett fel egy nemrég közölt nyilatkozatában. Azt mondta, hogy ha ő hazamenne Oroszországba, már a határon lemészárolnák, de azért nagyszerű per is lenne, világraszóló szenirozasban, szenvedélyes tárgyalás, ügyész-szel, vérszomjas hívek kísérelésével s a végén ítélettel, amit a bűnbánó Trockij fejére olvasnak. Ez úgy lehetséges, hogy Trockijt egy színes ábrázolná a tárgyaláson és az verné a mellét a lelkiismeret extázisában, a Dosztojevsky szabványai szerint és üvöltene a vezeklés tirádáit, amelyek ravasz fogalmazásukkal a stalinizmus isteni eredetét sejtetik. Ne mondja senki, hogy ez hülyeség, mert csakugyan az, olyan mértékű hülyeség, ami egyetlen nagyarázata lehet a moszkvai vádlottak velőtrázó és kulisszahasogató handabandáinak. Most már nem tudom elhinni, hogy ott a bolsevizmus levitézlett elharcosai bögték a maguk szegényét és a Stalin dicsőségét és ők produkálták azokat a bomlott fantáziákat német kémekekről, Trockij fasizmusáról, merényletekről, összeesküvésekről, abban a fogalmazásban, ahogy azt a filmtörténetekből ismerjük egyetemlegesen. Kínai hóhérok, kínzókamrák, titkosírás, rejtékfolyosó, sántáni intrikusok, pokolbeli szerelmek, vámpírok és hősök, akik elől nem menekülhet a leghajmeresztőbb, titokban bújkáló ellenforradalom, — nekem most már hiába beszélnek, ez ott Moszkvában, csakugyan egy filmrendező remeklése és az igazi vádlottak már régen megérték Leninhez, kissé megviselten, ahogy a felszabadult ember moszkvai hőrtőneiből a hullák ki szoktak kerülni. Elvetett irodalmárok ostoba képzelgésai, ahogy a kis Mörice a világtörténelem és a politika titkait a mozi-ból megismerte, vásári ponyva, film. Minden komédia, átkozott, fogvászító, bődületes színűző Moszkvában, csak a halál igazi és hiteles, mindenki ripacs, csak a hóhér ember, ő nem játszik, nem hisz, nem győlöl, nem irigykedik, nem szonokol, nem hazudik, nem intrikál és nem rivalizál határos szerepekért, ő az ember, aki uralkodik és ő.

Ezép élet lehet ez a moszkvai élet, ez a kollektív boldogság, amelyben az egyének nincs zondja sem az életével, sem a halálával. Amíg él, minden gondolatát készen kapja és minden eshetőségre kiterjedő szabályokból tudja, hogy mit kell eszelelnie, ha pedig fel-

jelentik a Gepunál, akkor több-kevesebb viszontagság közt, de egész bizonyossággal és békében elhalálozik. A világ vezető nagy szellemei áhítják ezt az életet és nincs nap, hogy valami excellens francia költő, vagy német emigráns el ne indulna zarándokútra a moszkvai Kaabához. Mindig halljuk az emberi jogokat és a szabadság szent neve megzendül elhivatott ajkakon, ha valahol egy kommunista rőpiratot el talál kobozni a hatóság. De soha az emberi jogok fenkőlt ligája nem jelölte a szovjet uralmát embertelennek, sőt éppen erről beszél úgy mindenki, mint ami az egyetlen komoly és eredményes kísérlet az emberi felszabadulás irányában. Erre nem vonatkozik a diktatúrát illető megvetés, Oroszországba úgy mennek, mint valami érdekes hangversenyre, ahol a mai zene leghitelesebb és leghaladottabb hangzatait lehet hallani. Odamennek és visszajönnek, okvetlenül visszajönnek, néha könyveket is írnak, esetleg rosszalókat is, de többnyire tárgyalogásokat, sőt az elismerés sem ritka, szalonokban vitatják, folyóiratokban boncolják a tapasztalatokat és érződik minden szavukból az az öntudat, hogy ők az elit, akik a kor és a jövő szóavat megértették. Mennek és jönnek Nem okvetlenül mennek, de akik mentek, azok okvetlenül visszajönnek, ha tehetik. De nemcsak ők, az európai elit, hanem a szovjetparadicsom szentjei is inkább szeretnek kijönni. — Trockij szívesen viseli el a norvég és mexikói burzsujok társaságát és Litvinov is inkább lenne most Angliában, ahol pedig nem a szociális termelésből fakad a jólét. Gyönyörű, gyönyörű, de egyelőre nem egészen barátságos. Az ember imádkozhatja a szurrealista pikturát, de a felesége arcképét mégis inkább egy jó burzsujjal festeti meg és éppen így, társaságban ajúldozni illik a modern zenétől, de otthon az ember a gramofonján mégis azt hallgatja inkább, ahogy Tauber vágyik egy nő után, édesen és sok érzéki felzattal. Az ember sznob, valljuk be és más a kultúra, amit társaságban hordunk és más az a kényelmes jó burzsujpapucs, amiben otthon ülni jó. Az ember sznob, a vezető elit, a nagyszerű intellektuál pláne az. Tökéletesen meg vagyok arról győződve, hogy Romain Rolland mélységesen át tudja élni a kollektív szabadság csodáját, de élni mégis az egyéni szabadságban szeret, abban a rabságban, ahol minden szabad, ami a felszabadulásban nem szabad.

M. L.

A holland trónörökös nő és férje a magyar fővárosban

A közönség virágokkal halmozza el őket. — A magyar írók műveik díszkönyvi díját hozták ajándékul

Budapestről jelentik: Julianna, holland trónörökös nő szerdán délután udvarhölgye kíséretében a városba ment és nagyobb bevásárlásokat eszközölt. A bevásárlás után késő délután visszatért a szállóba. Bernhard herceg ugyancsak vásárolni járt és este 7 órakor tért vissza a Gellért-szállóba. Nem sokkal ezután számos csomagot hoztak. Ezek tartalmát a herceg vásárolta össze. Egyik csomagban 40 darab gramofonlemez volt. Ezeket a herceg egy Rákóczi-uti kereskedésben vásárolta.

Délután rengeteg virággal halmozták el a trónörökös párt, akik sok levelet is kaptak. Este 9 órakor Julianna és férje a Duna-palotában a mecklenburgi hercegpárral vacsorázott együtt. A mecklenburgi herceg nagybátyja a trónörökös nőnek. A vacsora közben a Dunapalota-szálló zenekara magyar nótákat játszott, majd váratlanul egy holland dalra zendített rá. Julianna trónörökös nő meghatottan jegyezte meg:

— Nagyon figyelmesek, de olyan szépek a magyar dalok, hogy szeretnék még belőlük egyet-kettőt hálani.

A szálló igazgatója a csütörtöki program iránt érdeklődött. Bernhard herceg mosolyogva válaszolt:

— Oda megyünk, ahol senki sem vár majd bennünket.

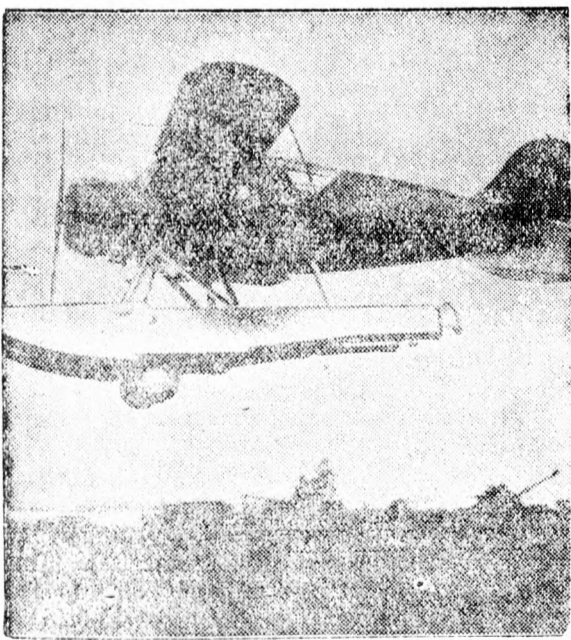
Érdekes, hogy a trónörökös pár nem írta be nevét a vendégkönyvbe. Julianna trónörökös nő ezzel kapcsolatban a következőket jegyezte meg:

— Remélem, megismételjük majd budapesti látogatásunkat és akkor szívesen alírujuk.

Szerdán érdeklődött a trónörökös pár az Operaház előadása iránt is, majd megkérdezték, lehet-e sielni Budapest környékén és kaptak-e újabb sporthavat a Kékes. A jelek szerint Julianna trónörökös nő és férje még a csütörtöki napon is a magyar fővárosban marad.

A magyar írók Julianna trónörökös nő iránt érzett tiszteletüknek kedves módon adtak kifejezést. Vándor Iván, a magyar írók körének elnöke egy remekbekerült magyar stílusú könyvszekrényben összegyűjtötte az írók díszkötésbe kötött könyveit és azt egy pergamenre írott holland nyelvű levél kíséretében felküldötte a Gellért-szállóba. Julianna trónörökös nő szobájába.

Szerdán reggel Zell am See-ből Vilma királyné telefonon felhívta Juliannát és körülbelül félórát beszélgetett vele.

Vízi és szárazföldi repülőgép.

amely úgy egyesíti magában a kétféle gép tulajdonságát, hogy a szárazföldi kerekek a vízi talpra vannak szerelve.

Pár nap

van még az ÁLLAMI SORSJÁTÉK IV-ik OSZTÁLYÁNAK HUZÁSÁIG.

Vásároljon új sorsjegyet — ujjítsa meg régiét a negyedik osztály húzásához.

Jegyezze meg jól!

20 NYEREMÉNY
1 MILLIÓTÓL — 6 MILLIÓIG.

Elkeseredett harc a Madridból Valenciába vezető útéért

Almeria város' túlszűfölik a Malagából menekülő vörösek. — Általános mozgósítás Kataóniában

Madridból jelentik: Madrid körül szerdán nem voltak nagyobb harcok. A nemzeti csapatok a Manzanares és Lahamara összefolyásánál folytatták élénkebb harci tevékenységét.

Miája tábornok a madridi vörös védelmi csapatok parancsnoka maga is elismerte, hogy a nemzeti csapatok Madridba vezető 7 út közül 6-ot elvágta és most már csak a hegyek közé, Guadarrama felé van nyitva az út. A Madrid-Valencia-országútéért elkeseredett harc indult. A vörös csapatok állandó ellentámadást hajtanak végre, hogy visszafoglalják utjaikat, azonban

minden ellentámadás kudarcba fullad. A nemzeti csapatok változatlanul tartják az előző napokon elért állásaikat.

A déli frontszakaszon Malaga környékén tovább folvik a Malagából elmenekült vörös csapatok üldözése. Liano tábornok csapatjai csak egy napos pihenőt tartottak és most útra állított menetelével haladnak előre. Az egyik gépesített osztag Nerja városig jutott előre, mely 50 km-nyire van Malagától.

Malagában ismét helyreállt a nyugalom. Az elmenekült lakosság kezd visszazárlingózni. Az angol konzul, aki az őstrom kezdetekor elhagyta Malagát, az ősbunkóba ment szerdán újra visszatért és az angol konzulátus hivatalos helyiségeit ismét megnyitotta.

Az egyik angol hajó szerdán beranymolt a Malaga kikötőjében. Maga a város sivatagos képei nyúlnak. A harcok következtében elpusztultak a víztartályok és a villanyletelek és gázművek is.

A Malagából elmenekült vörösek Almeria felé igyekeznek. Almeriában már is annyi a

menekült, hogy nem tudják őket elhelyezni. A város parancsnoksága elrendelte, hogy az odaérkező vörös katonákat fegyverezzék le. A Malagából Almeria felé vezető utakat a nemzeti csapatok hajói a tenger felől állandóan tűz alatt tartják. A repülőgépek pedig megakadályozzák, hogy a szárazföldön a vörösek nagyobb csoportokban összeverődhessenek. Amint csoportosulást vesznek észre, azonnal rájukesapnak és gépfegyverekkel szétkergetik őket. A dombok köze és a völgybe menekült milicisták százával jelentkeznek, hogy megadják magukat és besoroztassák fegyvereiket.

NÉGYSZÁZEZREN KÖLTÖZTEK EL MADRIDBÓL.

Barcelonából jelentik: A katalán kormány kiáltványt adott ki, mely minden fegyverforgatásra alkalmas férfit felszólít, hogy álljon készen a bevonulásra, mert rövidesen el kell rendelni az általános mozgósítást.

Saint Jean de Luzból jelentik: Imenez Madrid kiürítési biztosa szerint eddig 400 ezren hagyták el a spanyol fővárost. Naponta mintegy 6 ezren költöznek el Madridból.

Kegyes! Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmékedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Grippa? ASPIRIN

Amikor Puskin és Dickens találkoznak

Száz éve halt meg Puskin, a legnagyobb orosz költő, százhuszonöt éve született Dickens

Az igazi irodalmi alkotást nem lehet lefordítani. A magyar irodalomban Arany János, Ady Endre és főképp Móricz Zsigmond művei vesztenek egyéni szépségükből, magyaros zamatukból minden más nyelven; az olaszok közül Dante „Divina comedia”-ja, az „Orlando Furioso” és D'Annunzio túlszínes nyelve vesztí el eredeti szépségét. A francia nyelv lágy, színes, gazdag világát nem lehet sem magyar, sem szláv nyelvre átültetni, az angolok között pedig elsősorban Shakespeare drámai költeményei csak tartalommal ültethetők át más nyelvre, de még a modern angol nyelvtől is messzi magasságban állnak szépségben és gazdaságban s egyes kifejezéseit az amerikai meg sem érti.

De az egész világirodalomban egyedül áll lefordíthatatlanságban az oroszok legnagyobb költője, Puskin. Az ő jelentősége nagyobb az orosz irodalomban, mint a németben Goetheé, az angolban Shakespeareé és a magyarban Adyé. A verseit szinte lehetetlen más nyelvre lefordítani és csak oroszban élvezhetők igazán. Puskin egymaga megéri azt a fáradságot, hogy megtanuljuk az orosz nyelvet, mert a szépség szinte kifogyhatatlan forrása fakad műveiből.

Hirtelen halálának febr. 11-én múlt száz esztendeje. Mindössze 38 évet élt, de ez aránylag rövid idő alatt igen sokat alkotott. Élete viharokban gazdag, — mint a legtöbb zseni, — katonai korában bejárta az egész Kaukázust, sőt Besszarábiában is megfordult, ahol egy kolostorban töltött hosszabb időt.

Tollával is, tetteivel is az igazságért, a szabadságért harcolt. Mindazt, amit az orosz irodalom a XVIII. század végén alkotott, Puskin egyesítette magában és megjelölte azt az utat, amelyen az utódoknak haladniuk kellett. Művei közül az „Anna Karenina” a leghíresebb, formáságzepségét a világirodalom egyetlen költője sem múlta felül.

Dickens nem írt verseket. Nem volt olyan korszakalkotó költő, mint Puskin, születése 125-ik évfordulója mégis megemlékezést parancsol Cooperfield Dávid megteremtőjére. Ha Dickens prózában írt is, mégis költő volt és bűbajos meséi, rendkívül érdekes történetei a költői alkotások legkülönbjei között foglalhatnak helyet.

Cooperfield Dávid-jában olyan alakot alkotott, mint a spanyolok Don Quijote-ja, vagy

Puskin.

Dickens.

a mi Tamásynk Abel-je; aki külön fejezetet jelent az irodalomban s ő maga is „legkedvesebb irodalmi gyermekének” tartotta ezt a regényfiguráját.

A Dickens élete sem volt síma, hullámnélküli tó. Nyomor és gond felhőzték ifjúságát. Kispolgár apja sok gyermeke közül ő volt a második s életszemléletre maga a küzdelmes élet nevelte. Volt bolti inas, kifutó fiú és csak hosszú vergődés után jutott Londonba, ahol egy parlamenti gyorsíró irodában (ma „könyvnyomtatás”-nak nevezik az ilyet) lett kisértő. Szabad idejében azonban a British Múzeum könyvtárát bújta, kiművelte magát s amikor 1833-ban egyik londoni Magazin első irodalmi munkáit közölte, feltűnt, sikert aratott.

Már ezekben az első írásokban meglátszott, hogy az élet legaljái megismerte az embereket és a nyomorúságban tengődő embertársait is megtanulta szeretni. Erkölcsi regényeiben sem erőszakos céltartósság, sem hazug profétáskodás nincs. Nála még az anyagi és erkölcsi nyomor legsötétebb képei is azt a célt szolgálták, hogy a jószág és szépség a tiszta élet diadala annál nagyobb és ragyogóbb, minél mélyebbről kerül valaki a tisztaság ormaira.

Finom szatírája, találó megfigyelései tetszettek. A gúnyt, amivel társadalmi ferdeségeket ostromozott, nemes emberbaráti szív melegítette derültté és igazmondását kissé érzélgős, szentimentális formában tette, amivel nemcsak a felnőttek, de az ifjúság nagy tábort is meghódította. És Dickens igazmondásaiért nem haragudott meg soha, senki.

A „Pickwick klub” nagyszerűen megrajzolt regényalakjaiban sokan ismerhettek magukra a száz év előtti Angliában, de ez a könnyes-derűs korrajz is csak híveket szerzett Dickens számára.

A Twist Oliver-ben egy szegényházi árva viszontagságos életét írta meg s ez a könyve az ifjúság egyik legkedvesebb olvasmányává lett. 1842-ben beutazta csaknem egész Észak-Amerikát s amikor visszatért Londonba, bűbajos mesékben írta meg útiélményeit, Thackeray (a híres angol regényíró és esztéta) azt írta ezekről a Dickens-mesékről, hogy „nemzeti jótémények”.

A Cooperfield Dávid után írta meg a Kis Dorrit-ot, amely Dorrit Kísasszony címen is igen népszerű olvasmány a magyar ifjúság körében s filmet is készítettek belőle. Norma Schererrel a cimszerepben. Magható, édes történet a kis Dorrité, olyan finom gyöngyecske, amelyet csak Dickens, az emberi mélység reménytelen sötétjét kutató gyöngyhalász tud felmutatni.

Különös véletlen, hogy Puskin és Dickens, az élet és halál küszöbének átlépése révén, így találkoznak az irodalomtörténetben. Az egyik, a száz év előtti távozó csupa erő, aktivitás, harc és küzdelem, új irány diktátora, a másik pedig, a százhuszonöt év előtti érkező, az angol elegancia, símaság, szentimentalizmus, a nyugodt kispolgárság derűs vigasztalója és nevelője. Egyben azonban mind a ketten közeli rokonok: a művészetben.

(H. Ö.)

Tizenegy repülőutas halálos katasztrófája

San Franciskóból jelentik: Az United Air Lines egyik utasszállító gépe lezuhant. A gépen utazó tizenegy ember életét veszítette.

Tömegszerencsétlenség a párizsi világkiállítás építkezésénél

Párizsból jelentik: A párizsi világkiállítás területén, ahol már lázasan folynak az építkezési munkálatok, kedden este súlyos szerencsétlenség történt. Egy állványzat beszakadt s huszonkét munkás a mélységbe zuhant. Öten közülük olyan súlyos sebesüléseket szenvedtek, hogy a halállal vívódnak. A többi munkást is kórházba kellett szállítani.

Tömeges letartóztatások Görögországban

Belgrádból jelentik: A szerda reggel belgrádi lapok jelentése szerint Görögországban ismét gyanús jelenségek mutatkoznak. A Pollitika athéni tudósítója azt táviratozza, hogy a görög fővárosban a kedde virradó éjszaka és a keddi nap folyamán tömeges letartóztatások folytak.

A letartóztatások hátterét még nem sikerült tisztázni, bizonyos azonban, hogy valami új politikai összeesküvést lepleztek le. A lap hozzátesszi, hogy ezeket a híreket egyelőre nem lehet ellenőrizni, mert az athéni lapudósítók kedd este óta nem továbbítottak újabb jelentéseket. Ugyátszik, hogy a külföldre feladott táviratokat megcenzurázzák.

Angol hercegnő az új angol királyi párról

Timisoara. Saját tud. Jugoszláviából Versecen és Moravtán át Atholl Katalin hercegnő, az angol alsóház tagja, kíséretével együtt Timisoarára érkezett. Kíséretéhez tartoznak: Lady Layton, a „News Chronicle” szerkesztőjének felesége, valamint Miss Rasponie, az egyetemek képviselő-delegáltja. Ugy a jugoszláv határon, mint a timisoarai nagypályaudvaron hivatalos fogadtatást rendeztek a hercegnő tiszteletére, aki kihangsúlyozta románbarát érzelmét. Timisoarán termes kocsi szálltak át a vendégek és azal mentek tovább Bucuresti felé. A hercegnő mosolyogva jelentette ki, hogy kíséretével együtt nemcsak hogy tevékeny részt vesz a politikai életben, hanem mindannyian más-más pártállásúak. Jómaga az angol konzervatív párt tagja, Lady Layton liberális párti, Miss Rasponie pedig független pártállású, illetve inkább a baloldalt felé orientálódik. Az angol uralkodóválasztás idején, úgy mond, teljesen Baldwin felfogását osztotta. Igen meleg hangon emlékezett meg az új angol királynőről és VI. György királyt mint igen meggyerő, tevékeny uralkodót jellemezte, aki Nagybritánia részére valóságos szerencsét jelent.

Egy fiatal leány borzalmas tűzhalála

Baia-Mare. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt borzalmas szerencsétlenség történt az egyik tétéri házban. Simon Pirocska tizennyolcéves fényképező dolga végeztével a kályha mellé állott s mivel nagyon átjárta a hideg, kinyitotta a tűzhely ajtaját és háttal a kályha felé állva, melegezett. Nem vette észre, hogy a kályhából kieső lángok belekaptak a ruhájába, csak amikor a tűz ruháján már teljesen elharapódzott. Kiszaladt az udvarra s a segítségére siető emberek előtt ajultan esett össze. Beszállították az állami kórházba, ahol megállapították, hogy harmincfokú égési sebeket szenvedett. Simon Pirocskát nem tudták az életnek megmenteni és borzalmas kínok között meghalt.

L. BURGER:

Világsiker:

Bölcsőre hulló fények és árnyak
Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ara 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: Egész évre 600 fillérre és negyedévre 210, egy hónapra 70 fillér.

Magyarországon: Egész évre 900 P, félévre 450 P, negyedévre 150 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza. Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Zürichi zárlat. Párizs 20.44 háromnegyed, London 21.47, Newyork 438.37, Brüsszel 73.95, Milánó 23.07 fél, Amszterdam 239.45, Berlin 176.30, Bécs — schilling 78.50, Prága 15.28, Varsó 82.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

* **KÖZELEDIK MÁRCIUS 1. Ne hagyja utolsó napra a „Magyar Lapok”-ra szóló előfizetése rendezését, ha részt akar venni nagy ajándéksorsolásunkon.**

Báró Szentkereszty Béla képviselő ünneplése. Tg-Săucea. Saját tud. Treiscaune megye magyarsága meleg ünneplésben részesítette báró Szentkereszty Béla képviselőt, a megyei tagozat közszereplőnek örvendő elnökét, aki tíz éve áll a megye magyarságának élén. Az ünnepségen a Magyar Párt járási, városi és falusi vezetőségének tagjai és báró Szentkereszty tisztelőinek, barátainak nagy csoportja vett részt.

Árvíz elleni óvintézkedések a Banatban. Timişoara. Saját tud. A megyefőnökség a vízépítészeti hivattal karöltve elrendelte, hogy mindenütt tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket árvíz esetére. A főszolgabírók utasítást kaptak, hogy szükség idejére gondoskodjanak róla, hogy járművek, igavonók és különböző szerszámok megfelelő mennyiségben rendelkezésre álljanak. A községi vezetőségek kötelessége jelentést adni minden jelenségről, illetve esetleges árvízveszelelemre utal.

Treiscaune megye tanügyi statisztikája. Tg-Săucea. Saját tud. A legújabb statisztikai adatok szerint Treiscaune megyében 119 állami iskola működik 373 tanórával, 76 kisdudóvó 93 óvónóval. Hitvallásos iskola a megye területén már csak 42 van s ezeknél a tanórák száma 74. Legnépesebbek a sft-gheorghiei népiskolák, ahol 827 fiú és 438 leánygyermek 33 tanító, illetve tanítónő tanít.

„Magyar Uriasszonyok Lapja”

Szépirodalom. Művészet. Divat.

Modern kézimunka és gyermeklap melléklettel megjelenik havonta háromszor. Komoly érdeklődők kérjenek a legszebb magyar folyóiratból ingyenes motívumnyomtatványt. Ha három példányos motívumnyomtatványt ohajtana, 9 lei értékű postabélyeg beküldésével kérem.

Vezérképviselet: **TÖRÖK JÁNOS, Oradea, Căsuța postală Nr. 47.**

Satu-Mare város főtéri sarokháza jogerősen gróf Sztáray Mihály tulajdonába ment át. Saját tud. Megirtuk, hogy a város eladóvá tette több ingatlanát, köztük a főteret sarkan fekvő egyemeletes épületét. Az árlejtésen gróf Sztáray Mihály livadai földbirtokos ígerte a legtöbbet s 3.503.000 leiert az övé lett az épület. A belügyminiszter most jóváhagyta az árlejtést. Hír szerint a gróf ötemeletes bérpalotát szándékozik a rozoga egyemeletes épület helyére emelni. Ez lenne a város egyetlen ötemeletes palotája.

Nemzetközi szélhámós a menekült olasz „katonatiszt”. Cluj. Saját tud. A helybeli rendőrség letartóztatta Partrichio Dominico állítólagos szökött olasz katonatisztet, aki hónapokkal ezelőtt, mint „Abesszinia poklából” elmenekült olasz tiszt szökött át a határon. Annakidején néhány napi elzárásra ítélték, tiltott határátlépés miatt, melynek kitöltése után az országban menedékképet nyert. Kitűnő megjelenésű „olasz katonatisztról” most kiderült, hogy veszedelmes nemzetközi szélhámós, aki egy-két betöréstől sem riad vissza... A letartóztatás után Draghiciu bűnügyi igazgató távirati uton érdeklődött a pójai rendőrségnél a letartóztatott kilété után. A válasz meglepő volt: közönséges gonosztevő, aki soha életében nem volt tagja az olasz gyarmati hadseregnek. Olaszország minden rendőrsége keresi kisebb-nagyobb szélhámosságokért és lopásokért. Az olasz rendőrség értesítése szerint valódi neve Patrighio Julin. A veszedelmes nemzetközi szélhámósát át-kísérik az ügyészségi fogházba. A bünlajstromának összeállítása még mindig folyamatban van.

GRIPPA? ASPIRIN

Közpénzen végzik el a bucaresti közigazgatási tanfolyamot a satumarei városi tisztviselők. Saját tud. Mint ismeretes, a belügyminiszter elrendelte, hogy az összes közigazgatási tisztviselőknek tanfolyamon kell résztvenniük. Másiképp nem számíthatnak előléptetésre. Satu-Mare 18 városi tisztviselő jelentkezett erre a közigazgatási tanfolyamra. A város időközi bizottsága legutóbbi ülésén megszavazta a tisztviselőknek a tanfolyammal felmerülő költségeit, mintegy 120 ezer leit.

SEBA BUCURESTI CSEHSZLOVÁK KÖVET HOSSZABB SZABADSÁGRA MEGY. Londonból jelentik: A Havas prágai értesülése szerint, Seba bucaresti csehszlovák követet, akinek könyve olyan nagy viharokat okozott, hosszabb szabadságra küldték és állomáshelyére. Bucurestibe nem tér többé vissza. Seba szerdán kihallgatáson jelent meg Benes köztársasági elnöknel.

A salajmgyei ügyvédi kamara döntése az ügyvédi „zártkörű” kérdésben. Zalau. Saját tud. A salajmgyei ügyvédi kamara is foglalkozott az ügyvédszövetség felhívásával és közgyűlésen vitatták meg, hogy milyen intézkedést tartanak szükségesnek a román elem vezetésének és tulsúlyának az ügyvédi pályán való biztosítására. A közgyűlést a zalau törvényszék tanácstermében tartották meg. Miután dr. Pinte Augustin kamaral dékán ismertette az ügyvédszövetség felhívását, javaslatlétrel szólította fel a szép számban megjelent ügyvédeket. A kisebbségi ügyvédek részéről dr. Keller Samu emleuli ügyvéd szólalt fel, aki hangoztatta, hogy külön intézkedés szükségessége nem forog fent, mert a román ügyvédek tulsulyba kerülése már ugyis folyamatban van a természetes fejlődés folytán és különben is a tervbevevett kivételes rendezáshálvok igénybevétele alkotmányellenes volna. A kisebbségi ügyvédek nevében elhangzott beszéd után Munteanu Andrei jibouli és Condor Vasile carei ügyvédek szólaltak fel, javasolván, hogy addig ne vegyenek fel kisebbségi ügyvédeket, míg a többségiék számáránya nem éri el a megfelelő számot. Hangoztatták azonban, hogy a már működő ügyvédek szerzett jogukat el kell ismerni. Dr. Fodoranu George zalau ügyvéd esatlakozott az előbbi két ügyvéd javaslatához, amelyekhez azonban hozzátette, hogy azoknak is ismeriék el szerzett jogukat, akik jelenleg már megkezdtek jogi tanulmányaikat az egyetemeken. A dékán szavazás elrendelése helyett felfüggesztette a gyűlést s a román ügyvédekkel kivonult a teremből, hogy a kisebbségiék és többségiék külön-külön megvitathassák az ügyet. A gyűlés újramegnyitása után is megmaradtak az ügyvédek előbbi állásfoglalásaik mellett: a kisebbségiék az ő javaslatukat, a románok pedig szintén saját javaslatukat akarták határozottá emelni. Dr. Pinte hangoztatta, hogy ha a kisebbségi ügyvédek nem fogadják el a románok javaslatát, lemond a dékáni tisztviseléséről és ismét felfüggesztette a gyűlést. A gyűlés harmadszor megnyitása után a kisebbségi ügyvédek megírt elfogadott román kartársaik javaslatát, de azzal a kiegészítéssel, hogy az arányszám ne ügyvédi kamaránként, hanem országos megállapítás szerint legyen irányadó.

Őskori cölöppépitményekre akadtak a kiszáradt tó fenekén. Milánóból jelentik: Az emberiség őskori életmódjának érdekes maradványait hozta napvilágra az idei tél szokatlan szárazsága. A trentinói Ledro-tó vizállása több méterrel csökkent és a tó fenekének egyik helyén, amely emberemlékezet óta most első ízben került szárazra, őskori cölöppépitmények meglepően ép maradványaira bukkantak. Ez a lelet tudományos körökben nagy érdeklődést keltett s most a tudósok csapatostul záránokolnak el a Ledro-tóhoz. Annyit máris megállapítottak, hogy a ledrotavi cölöppépitmények hasonlóak a Garda-tó partján és Varesben napvilágra került cölöplakásokhoz.

A KISANTANT TURISZTIKAI MEG-BESZÉLEST TART BELGRÁDBAN. Bucuresti. Saját tud. Sergiu Dimítriu belügyi államtitkár tegnap este hét órakor elutazott Belgrádba, hogy résztvegyen a kisantant turisztikai konferenciáján, amelyen a három tagállam közötti turisztikai kapcsolatokat különleges intézkedésekkel kívánják megerősíteni.

Bezárták a végrehajtót a műhelybe Cluj. Saját tud. Moldovan Vasile városi adóvégrehajtó feljelentést tett Józsa Domokos asztalosmester ellen, aki különös módon akadályozta meg a végrehajtás foganatosításában. A vád szerint az asztalosmester Richter József segédje társaságában meg akarta akadályozni, hogy a műhelybe belépjen a végrehajtó az ellenszegülés dacára is bement a műhelybe, de ekkor az asztalosmester és segédje rázárta az ajtót. A műhelybe bezárt végrehajtó csak órák mulva szabadult ki a bezárt műhelyből. Azonnal a rendőrségre sietett és megtette Józsa Domokos és segédje ellen a feljelentést. A két vádlott tagadja, hogy bezárták volna az ajtót, állításuk szerint a végrehajtó nem ismerte a zart, így az ajtó önműködőleg bezárt. Az ügyben még folyik a vizsgálat.

* Hülés legjobb orvossága a Diana sóbor-szesz.

ROOSEWELT SZERELME ÉS HÁZAS-SÁGA, AHOGY A FELESEGE LÁTJA. Washingtonból jelentik: Rooseveltné, az elnök felesége befejezte emlékiratait, amelyeket egy amerikai folyóirat fog folytatásban közzétenni. Rooseveltné elbeszéli, hogy a család állítása szerint férje valaha gyermekkorai játszótársa volt a Newyork állambeli Hyde Parkban, Roosevelték vidéki otthonában, de akkor még mindketten olyan fiatalok voltak, hogy nem emlékeznek többé első barátságukra. Másodsor egy táncmulatságon ismerkedtek össze, amely Rooseveltné életének egyik legnagyobb eseménye volt, ez lévén az első bálja. Az ifjú Roosevelt, aki akkor még iskolás fiú volt, vele járta az összes táncokat és akkor szerettek egymásba. Az önéletrajz 1924-ben végződött, midőn Roosevelt hosszas betegségéből felépülve visszatért a politikához.

2.000.000 áldozatot szed évenként a mocsárláz Indiában. Bombayból jelentik: Indiában a lakosságnak majdnem egyharmada, több mint százmillió ember, állandóan mocsárlázban szenved és évenként kétféle ember hal meg mocsárlázban az indiai közegészségügyi hivatal jelentése szerint. A mocsárláz göcponjtjai: A bengáli síkság, Assam tartomány nagyobb része, Punjab és az Egyesült Tartományok fensíkjai és a Keleti és Nyugati Ghat hegylánc lejtői. A nagy Lloyd-zsilipek építése óta Sind tartományban is sokat pusztít a mocsárláz. A tartományi kormányok évenként több mint 50.000 fontot költenek a malária elleni küzdelemre és 26 tonna kinint osztanak szét ingyen.

Halálos beszélőroham. Párizsból jelentik: A Petit Journal ocaiai jelentése különös megbetegedésről számol be. Egy odaváló gazdálkodó beszélőrohamot kapott, több napon át automata módjára megszákítas nélkül, hadarva beszélt s közben képtelen volt táplálkozni és elaludni. Az orvosok altatószerek beadásával néhány órára elaltatták a beteget, aki ébredése után tüstént tovább folytatta görcszerű szóáradatát. Mondatái a szervezet fokozatos kimerülésével parhuzamosan egyre szakadozottabbakká s érthetetlenebbekké váltak. Végül a szerencsétlen gazdálkodó 48 óra hosszat tartó beszélőroham után kiszenvedett. Az orvosok meglehetősen tanácstalanul állnak szemben a különös esettel — álltaiban úgy vélik, hogy a központi idegrendszer ismeretlen eredetű mérgezéséről van szó, amely beszélőközpontokra káros izgalmat gyakorolt.

Mérlegek,
közgyűlési meghívók
megjelentetését

MONITORUL OFICIALBAN ÉS CORESPONDENȚA ECONOMICA-BAN

terminusra felelősség mellett vállalja

RUDOLF MOSSE S. A FIÓKJA

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 13.

Telefon: 6—93.

Regényes és kalandos bonyodalmak a román kikötőben veszteglő spanyol hajó körül

Bucuresti. Saját tud. A *Camponanes* nevű spanyol kormányhajó új parancsnoka feljelentést tett a rendőrségen a hajó régi parancsnoka és tisztjei ellen, akik tudvalevőleg elhagyták a hajót és román földön kerestek menedéket. A feljelentés szöveggel és a hajó okiratainak és pénzkészletének eltulajdonításával vádolja a volt parancsnokot és társait és azt állítja, hogy a hajó személyzetének lázadása, amivel a part-raszállott tiszték a kikötőparancsnokságon előlloptak, kitalált mese.

A *Dimineata* tudósítása szerint a hajó pénzszekrényét tegnap nyitották fel s abban egy pezétát sem találtak. A hajó új parancs-

noka kéri a régi parancsnoknak és tisztársainak a letartóztatását.

Az *Universul* a *Dimineata* híradásával elentétes tudósítást közöl. Eszerint a *Camponanes* elhagyta a constantai kikötőt, miután 7000 tonna petróleumot vett fel. Előzőleg azonban a hajó parancsnoka kénytelen volt 8000 leit letétbe helyezni a román hatóságoknál, mert a hajó parancsnoka és tisztársai ilyen összegű elmaradt fizetések fejében zárlatot kértek a hajó ellen, amit a bíróság el is rendelt.

Az *Universul* azt is írja, hogy a hajó pénzszekrényében talált könyvekből megállapítást nyert, hogy a nemzeti érzelmű hajóstisztek követelése igazolt.

Terjed a nátház Baia-Maren. Saját tud. Az országszerte tomboló nátház Baia-Maren is egyre jobban teljed. Dr. Selegianu Ioan városi főorvos nyilatkozata szerint a járványnak halálos áldozata is van. A Sincai liceum tanári kara s a növendékek jórésze betegen fekszik, ezért a hatóságok az intézetet öt napra bezárták, amit megfognak hosszabbítani, ha a szükség úgy kívánja.

Az életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt méregkeverők az ítélőtábla elé kerülnek. Timișoara. Saját tud. Az életfogytiglani börtönbüntetésre ítélt Bittenbinder Erzsébet és Neukomm Mária méregkeverők bűnügye, amely nemrégiben nagy port vert fel, fellebbezés folytán az ítélőtábla elé kerül. A tábla március 24-ére tűzte ki a fellebbezés tárgyalását.

*** Meghűlésnél használjon DIANA-sósorszesz bedörzsölést.** Erős hűlés esetén a legfontosabb az izzadság előidézése. Meg kell élnikíteni a vérkeringést, amit legkönnyebben és legbiztosabban DIANA-sósorszeszszel való bedörzsölés révén érhetünk el. A DIANA összetétele kitűnő hatáson meggyorsítja a vérkeringést, bő izzadást okoz.

Mezőgazdasági gépgyárat létesítenek Satu-Maren. Saját tud. Dr. Dobozi Andrei ügyvéd, kérvényt nyújtott be a törvényszékhez és kérte az újonnan alapított: „Első Romániai Mezőgazdasági Gépgyár R. T. Satu-Mare” cég törvényszéki bejegyzését. Az új gyár a Casa Noastra bank alapítása. Egyelőre nincsenek bejelentve az új gépgyár r. t. igazgatósági tagjai és részvényeinek névértéke. A kérvény csak annyit jelez, hogy 8000 részvény kerül kibocsátásra.

Megharapta a veszett macska. Timișoara. Saját tud. A városi gazdaságban szüleiivel lakó Komáromi Zsuzsanna kilenc éves leányt a nyílt utcán macska támadta meg és megharapta. A megvadult macskát, amely nyilván veszett volt, a járőrök verték agyon. A kislányt haladéktalanul a clujai Pasteur-intézetbe küldik.

*** NEM KOCKÁZTAT SEMMIT és könnyen a szerencsés nyerek között lehet, ha március 1-ig kiegyenlíti a „Magyar Lapok”-ra szóló előfizetését.**

Két gyilkossági ügyben hozott ítéletet a sighetesi esküdtszék. Saját tud. Tinas Vasile hevícesti primár gyilkosainak bűnperében a sighetesi esküdtszék a véd- és vádbeszéd elhangzása után Valea Petrut gyilkosság büntetéseért 5 évi fegyházra, 10 évi jogfosztásra, Sacalas Joant ezandékos emberölés büntetéseért 2 évi fegyházra és 5 évi jogfelfüggesztésre ítélte, valamint kötelezték az elítélteket 200 ezer lei kártérítés fizetésére, valamint a temetési és perköltségek megtérítésére. — A második gyilkossági perben az esküdtszék elé Májerovits Mózes Aron lapai 24 éves asztalos került, aki október 26-án előremegfontolt szándékkal megölte menyasszonyát Hoch Bailát. Husz Abrahám gyilkossági tárgyalása óta Májerovits az első vádlott, aki emberölés miatt került a sighetesi igazságszolgáltatás ítélőszéke elé. A tárgyalást érthető érdeklődés előzte meg. Az esküdtszék Májerovits Mózes Aront bűnösnek mondta ki és dr. Vasvári elnök kihirdette a bíróság ítéletét, amely alapján Májerovitsot 10 évi nehéz börtönre, politikai jogainak 10 évre való felfüggesztésére és 125 ezer lei kártérítés megfizetésére ítélte. A védelem fellebbezést jelentett be.

Nyelvvizsgáznak az erdészek. Tg-Săucea. Saját tud. Treiscaune megye területéről az összes kisebbségi erdőmérnököket, erdészeti hivatalnokokat és állami erdőkerülőket nyelvvizsgára hívták be. A vizsga a braşovi erdészeti hivatalban 1. hó 8-án kezdődött.

A végrehajtónak tilos elfogadni az adót. Cluj. Saját tud. A pénzügyigazgatóság felhívja az adózók figyelmét, hogy az adó csak az adóhivatal pénztárába fizethető be. A végrehajtónak tilos bármilyen csekély összeget is elfogadni az adók befizetésére. A pénzügyigazgatóság érvénytelennek tekinti mindazokat a befizetéseket, melyeket nem hivatalos nyugta ellenében eszközöltek.

ROMÁN LAP SÜLYOS TÁMADÁSA A IASI-I NEMZETI SZÍNHÁZ IGAZGATÓJA ELLEN. Bucuresti. Saját tud. Az *Universul* heves sajtóharcot indított *Sergile Emil*, a *iasii Nemzeti Színház igazgatója* ellen, akire különösen halálra érzélete miatt haragszik. Azt írja róla, hogy megkárosította a színházat s hogy mint plakátragasztó kezdte és teljesen indokolatlanul jutott az intézet élére.

Rosznak a satumaremegeyi utak — gyenge a terményfelhozatal. Satu-Mare. Saját tud. Szerdán hetivásár volt Satu-Maren. A felhozott terményáru nem elégítette ki a szükségleteket. Hogy a gazdák nem hoztak fel elegendő árut a piacra, annak egyetlen magyarázata a rossz utakon keresendők. Az utóbbi napok esőzése miatt felázott megyei utak minden komolyabb terményfelhozattal lehetetlenné tették. A piacra hozott buza 440 leiert kelt el métermázsánként. Egyéb terményárak: rozs 400, zab 310, tengeri 280—290, árpa 350—370, napraforgómag 500 lei 100 kilogrammonként.

Hadbírósi hírek. Cluj. Saját tud. Taum József bucuresti magántisztviselő 1916-ban átszökött az osztrák-magyar hadseregbe. Annakidején távollétében súlyosan elítélték, le a háború befejezése után egy évtizeddel perújrafelvételt kért. Úgye csak most került letárgyalásra és a vádlottat az amnesztia alkalmazásával felmentették. — Rareş György közkatonát, aki megszökött ezredétől egy évi börtönbüntetéssel sújtották — Győri Gyula magántisztviselőt tiltott határátlépés miatt egyhónapi börtönbüntetésre ítélték.

Főiskolai világbajnokságok Zell az Seeben.

Az V. főiskolai világbajnokságokat Zell am Seeben bonyolították le. Képünkön az osztrák csapat felvonulása látható.

* Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódlásnál, fejtájsnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert hatása gyors, biztos és kellemes. Az orvosok ajánlják.

Emberrt akart ölni egy juhász és hogy biztosítsa magának a vérdíjat, jelentkezett a csendőrségen. Sighet. Saját tud. Szentácsiós eset történt Maramures megye egyik községében Ruscovan Hersch Pollák ruscovai illetőségű lakosnak két leánya van és mint jó családapa, gondoskodni akart leányai hozományáról. Nagy nehézségek között össze is gyűjtött 100 ezer lei hozományt. A 100 ezer leiről tudomást szerzett Markovits Smil kereskedő és kamatfizetés mellett kölcsönvette Polláktól az egész összeget. A rossz üzletmenetek következtében azonban a kölcsönösszeg elveszett. Pollák ezért bosszút forralt Markovits ellen s felbújtotta Gogi József juhászt, hogy ölje meg a kereskedőt és ha ezt megteszi, úgy 20 ezer lei vérdíjat ad neki. A juhász hajlandónak mutatkozott a gyilkosság elkövetésére, de előre követelte a vérdíj kifizetését. Pollák 4500 lei előleget adott, Gogi azonban nem akart így belémenni a vásárba és követelte az egész összeg előre való kifizetését. Ez azonban a juhásznak nem sikerült és így hogy biztos legyen dolgában és hogy Pollák esetleg be ne csapja, a legnagyobb naivitással beállított a csendőrségre és kijelentette, hogy 6 nem öli meg a kereskedőt, amíg Pollák a hiányzó 15 ezer 500 lei még ki nem fizeti az előlegként adott 4500 leire. A juhász együgyűsége kipattantotta a gyilkossági szándékot és Pollák ellen megindították az eljárást, aki közben nyomtalanul eltűnt Ruscováról. Az eset az egész megye területén szenzáció erejével hatott.

AZ ÁRVIZ DOBROGEABAN TÖBB FALUT ELVÁGOTT A VILÁGTÓL. Bucuresti. Saját tud. A Dél-Romániában beállott olvadás miatt árvízveszedelem fenyeget. Ostrov városka és számos dobrogeai falut környékét elöntötte a víz.

Vakmerő betörés Devan. Saját tud. Szerdára virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak az udvar felőli vasablakon a főtéren levő Malász Alfréd-féle vas- és fűszerkereskedésbe, kifosztották a kázipénztárt, azonkívül magukhoz vettek három revolvért hozzávaló tölténnyel együtt. A betörést csak reggel üzletnyitáskor fedezték fel és a rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. Eddigi becslés szerint a kár meghaladja a 6000 leit.

A kiadéshivatal üzenetei

„Érdeklődő 1937”. B. levelére érdemlegesen csak néhány nap múlva válaszolhatunk, addig is kérjük szives türelmet.

Dr. B. J. Szivesen állunk bármiben b. rendelkezésére. Ha külön levélben kívánja válaszunkat, úgy válaszbelégy szives beküldését kérjük, egyébként üzenet rovatunk után adjuk meg a szükséges felvilágosítást utunkra vonatkozóan.

„Olasz út”. A hirdetés lapunk minden egyes számában megjelenik. Ezen az uton közlünk mindent, ami utunkkal összefüggésben van, figyelje tehát lapunkat.

BEKÜLDÖTT HIREK

Nagy sikerrel adták elő Valea-Seacon „Az abbé-jét”. Valea-Seacă. Saját tud. A valea-seacă ifjúság a községi előjárósággal karöltve farsangvasárnap este nagy sikerrel adta elő „z abbét”. A szindarab főszerepét ügyesen alakította Jakabos Zoltán. A vizsgálóbíró szerepét ifj. Opra András, a doktorét Szántó Péter, az elnök szerepét Ferencz Barnabás, az asztalosét Bálint Lajos, az asztalosné szerepét Fülöp Ilonka, a gazdaszony szerepét Opra Irma játszotta nagy rátermettséggel. Igen kedves volt még a kis Baróczi Matild. A többi szereplők ügyes játékát is hálával tapsolta meg a közönség. A betanítás fáradságos munkáját Jakabos Zoltán kántortanító végezte. A kedves este megteremtésén György Bálint községi bíró is sokat fáradozott.

leigazza a nátházalás kíséretét!

Az emberek gyanútlanul végzik napi munkájukat, holott a nátházalás alattomos kíséretét állandóan üldözi őket. Ha a nátházalás látható, megfogható volna, biztosan kikerülnék. Így azonban csak egyetlen szer van, amely megvéd veszélyétől: meg kell előzünk „Flavisan cukorkák” rendszeres használata által. Ezek a kelle-

mes ízű cukorkák olyan sárgaszínű, védőréteggel vonják be a száj nyálkahártyáit, amely sikeresen veszi fel a háróot a nátházalás ellen. A „Flavisan cukorkák” 50 darabot tartalmazó eredeti dobozban, minden gyógyszerárban és drogeriában kaphatók.

KÖZGAZDASÁG

Mit mond a Népszövetség a világgazdasági helyzetről?

Budapest, február hó.

A Népszövetség pénzügyi és gazdasági bizottságához a világ minden részéből érkeznek jelentések és tanulmányok a gazdasági életben előforduló összes fontosabb mozzanatokról és ezek alapján módjában van megbízható képet adni a világgazdasági helyzetről. A legutóbb megjelent e tárgyú kiadvány szerint (Revue de la situation économique mondiale 1935/36. Genève. 1936) az 1935/36. évi időszak a fellendülés jegyében folyt le.

1929-től kezdve mind a mezőgazdaság, mind az ipar helyzete folytonosan rosszabbodott és 1932-ben érte el a mély pontot. 1935-ben a javulás jelei mutatkoztak, 1936 elején pedig a termelés mennyisége és az árak is az egész vonalon emelkedtek.

A gazdasági helyzet javulásának egyik fő oka az általános fegyverkezés volt, amely növelte a nyersanyagok iránti keresletet s a hadifelszerelések gyártásával foglalkozó ipart munkával látta el. Ez kétségtelenül nem örvéndes jelenség, de a világgazdasági helyzet megítélésénél nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az egyes országok, ezek között elsősorban Franciaország nagy összegeket fordítottak hadseregük fejlesztésére és fenntartására és ez az egész világot élénkítően hatott az iparra, különösen a nehéz iparra. A következő számok némi felvilágosítást nyújtanak az 1935/36-ban hadicélokra fordított összegekről: Franciaország 10.623 millió frank, Anglia 109 millió font, Olaszország 4417 millió líra, Belgium 1120 millió frank, Csehszlovákia 1610 millió cseh korona, Németország (1934/35-ben) 894 millió márka, Magyarország 93 millió pengő.

Egy további oka volt a fellendülésnek, hogy az egyező gazdasági és politikai érdekű országok szorosabb gazdasági kapcsolatot létesítettek egymással. Így Anglia és a dominiumok, Franciaország és gyarmatai, a latin amerikai országok egymásközt. Németország is összeköttetéseket keresett és talált a Duna völgyében és azontúl, valamint a délamerikai államokkal.

A gazdasági érdekek összeegyeztetésének jellemző példája az Olaszország, Ausztria és Magyarország között létrejött megegyezés. Magyarország szempontjából ez különösen fontos volt, amit a népszövetségi beszámoló többször is megemlít. Első ízben 1934-ben jött létre Olaszországgal és Ausztriával a megegyezés meghatározott mennyiségű búzának rögzített áron való átvételére és ezt az egyezményt azóta évenként megújítják. A búzafelisleg nagy részének kivitele ilyen módon biztosítva lévén, a kormány minimális árakat állapított meg a búzára. Ez a kedvező árszínvonal kihatott a többi mezőgazdasági terményekre is és kiinduló pontul szolgált a további áremelkedésre. Növelte a mezőgazdasági lakosság vásárlóképeségét és ezzel a fogyasztást és az árakat, hogy a legtöbb országban a gazdasági helyzetük védelmében részesültek és sok helyen megtörtént a gazdasági rendszerek állami közbejárásával és segítséggel.

Nagy szerepet játszott a konjunktúra fellendítésében, hogy a mezőgazdasági országok fejlesztették iparukat, nehogy kénytelenek le-

gyenek külföldről beszerezni az iparcikkeket és ezzel megterhelni az ország fizetési mérlegét. Az iparfejlesztés több nyersanyag feldolgozását tette lehetővé és így nagyrészen hozzájárult a kedvező konjunktúra kialakulásához.

A Dunavölgy helyzetének javítása szempontjából jelentős esemény volt, hogy Németország a mezőgazdasági terményekre nagyobb mértékben volt vevő, mint előbb. A külforgalomban uralkodó kompenzációs eljárások szerint ugyanis mezőgazdasági terményeket vett át s ezek helyett iparcikkeket szállított. Az érdekeltek országok közé tartozik Ausztria, Bulgária, Görögország, Románia, Jugoszlávia, Lengyelország és Magyarország.

Az élelmiszertermelés mennyisége az egész világon növekedett. Indexszámokban kifejezve, ha az 1925—29. évek átlagát 100-nak vesszük, a termelés mennyisége 1932-ben 107, 1933-ban 109, 1934-ben 109 és 1935-ben 106.

A mezőgazdasági önellátásra való törekvésben az ipari országok tovább haladtak. A búzatermelés indexszáma az 1925—29 évek átlagát 100-nak véve, az 1931/35. évek átlagában Németországban 148, Ausztriában 116, Görögországban 179, Olaszországban 117, Németalföldön 238, Törökországban 133.

1929 óta az európai országokban a búzatermelés általában 25%-kal emelkedett. Ugyanezeket az időszakokat szembeállítva a burgonya-termelésnél Bulgária indexszáma 200, Görögországé 225, Törökországé 186.

Az ipari termelés az egész világon emelkedett. Magyarországon az emelkedés 1935-ről 1936-ra 20%-a, az Egyesült Államokban és Ausztriában 16%-a, Németországban 12%-a. Az iparcikkek ára egyes országokban nem emelkedett olyan mértékben, mint a mezőgazdasági terményeké, tudniillik ott, ahol külön védelmi intézkedések történtek az utóbbiak árszínvonalának emelésére, illetve fenntartására. Nagyobb volt továbbá az áremelkedés a kártelek iparcikkeinél, mint a többiekénél (10—20% eltérés).

Az élelmiszer kérdésének külön fejezetet szentel a tanulmány és megállapítja, hogy egy dolgozó embernek naponként 2400 kalóriára van szüksége. Angliában napi 3240 kalória az átlag. Németországban, Olaszországban ennél kevesebb. Indiában 1720, de figyelembe vevendő, hogy a trópusi országokban nincs szükség annyi kalóriára, mint az európai országokban. A gyümölcs- és a tejfogyasztás növekedése a kereseti viszonyok javulásának jele. Eppen így a gazdasági megerősödés jele a vaj-, zöldség-, hal-, tejfogyasztás emelkedése. Természetesen a húsfogyasztás is lassan emelkedik a konjunktúra javulásával.

A munkanélküliség száma általában véve csökkent, ámbar itt nagy különbségek voltak az egyes országok között az előző gazdasági helyzet szerint. Németországban a munkanélküliség száma volt 1929-ben 2 484 000, 1936-ban 1 937 000. Franciaországban ugyanezekben az években 9000 és 509 000.

Az Északamerikai Egyesült Államokban 1934—36 években az összes munkásoknak mintegy 20%-a volt munkanélkül. Az egész világot véve figyelembe, a munkanélküliség

száma az 1932. évi 25—30 millióról 1935-ben 18—20 millióra szállt le.

A külforgalom mennyisége és értéke 1929 óta folyton csökkent, csak 1935-ben mutatkozott némi javulás.

Indexszámok az 1929. évi adatokat 100-nak véve:

	1932	1933	1934	1935
A külforgalom mennyisége	74.5	75.5	78.5	82.0
A külforgalom értéke	54.3	51.7	54.9	57.8

A mennyiség egy negyedével, az érték pedig majdnem felével csökkent, ami mutatja, hogy az árak milyen alacsonyok voltak. A visszaesés legfőbb oka, hogy a szabadforgalom helyett a teljes megkötöttség érvényesült a külforgalomban, amelynek különböző formái általában ismeretesek.

A háború előtt az egyes nagyforgalmú terményeknek megvoltak a nemzetközi piacai, amelyek az áralakulásra döntő befolyást gyakoroltak. A búzára Chicago, Winnipeg és Liverpool, a gyapotra New-Orleans és Liverpool, a nyers selyemre Jokohama, a gyémántra Amsterdam, a prémekre Lípese, a gyapjúra és ércekre London.

Ma már ezeknek a nemzetközi piacoknak nincs olyan jelentőségük az árakra, mert nincs meg a szabad forgalom.

A legtöbb esetben a külforgalmi megegyezések kompenzáción alapulnak, olyan formában, hogy a mezőgazdasági terményeket hasonló értékű iparcikkekre cserélik ki. A Népszövetség kiadványa szerint az összes szerződés 70%-a ezen az alapon nyugszik. A szerződések 13—15%-ában a kompenzáció egy harmadik fél bevonásával történtik.

A megkötöttség eszközei a vámvédelmen kívül a behozatali és kiviteli kontingensek, a behozatal engedélyhez kötése és a kiviteli jutalmak.

Érdekesek a Németország külforgalmára vonatkozó adatok, melyek igazolják, hogy Németország az elzárkózás politikájával szakítva, nagyobb behozatalnak engedett utat, csak azért, hogy iparcikkeinek piacokat szerezzen. 1934-ről 1935-re Németország behozatala Magyarországból, Bulgáriából, Görögországból, Romániából és Jugoszláviából 29 százalékkal emelkedett, kivitele pedig ugyanezekbe az országokba 48 százalékkal. Dél-Amerikából a behozatal 27 százalékkal, az oda való kivitel pedig 47 százalékkal növekedett.

Franciaország külforgalma nagyon hanyatlott, aminek fő oka volt, hogy a frank leértékelése csak 1936 második felében történt és így Franciaország az előbbi időszakban más országokhoz képest az árakat illetően hátrányban volt.

Az öt dunai állam (Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia) egymásközt forgalma 1929 óta 70 százalékkal csökkent, 1936-ban mutatkozott némi javulás Magyarország részéről, mert Csehszlovákiával és Jugoszláviával kereskedelmi szerződés jött létre.

Azokban az országokban, ahol a valutaforgalom meg van kötve, ez még további nehézségeket okozott a külforgalom lebonyolításában.

A Népszövetség tanulmányának a gazdasági élet minden ágára kiterjedő beszámolójából végeredményként megállapíthatjuk, hogy 1936-tól kezdve a világgazdasági helyzet javult s ez az irányzat mindinkább erősödött.

Tóth Jenő dr.

Olvassátok és teresszétek

a Magyar Lapok-at!

SPORT

A badeni világbajnokság tanulságai...

Nem a magyar versenyzőké már a világhegemónia

„Feljártak az európai versenyzők, Amerikát és Angliát pedig az évek óta saját magának kiadásával foglalkozó magyar élgárda tanította meg annyira, hogy most már ők fitogtatják tudományukat”

Az asztali-tennisz világbajnoki verseny befejezése után sem szünetelt meg az izgalom a Bécs melletti Badenben, ahol most a Eurázsiai szeszvedély hullámjai előtörttek minden barátságot, sem a versenyen részt vett államokban. Magyarország sportsajtója nagy elkeseredéssel állapítja meg a csapat várakozáson alul való gyenge szereplését. Lássuk csak a lapszemelvényeket:

A budapesti *Esti Kurír* a következőképpen ír:

„A badeni világbajnokság véget ért. A magyar csapat tizenhárom nemzet csapatainak versengésében a második helyre került, míg a hölgycsapat kilenc résztvevő közül nyolcadik lett. Ezek a tények, amelyek magukban hordják a kritikát. Ezekből mindenki levonhatja azokat a következtetéseket, amelyek ezekből az eredményekből önként következnek.

A vereséget nem okvetlen felelős valaki s ez a helyzet most is, amikor a szövetségi kapitány egészségét áldozta fel a siker érdekében s igazán nem ő tehető arról, hogy a magyar gárda a csapatversenyben csak az európai csapatokat tudta megelőzni — az amerikai válogatottat nem.

A döntőbe egyetlen magyar versenyző sem jutott, míg a csehszlovákok két világbajnokságot nyertek, az osztrákok pedig a férfiegyes számban győztek. Ez azt mutatja, hogy fölényünk már Európában sem abszolút. Nem esik messze a feltevés, hogy a mondain-életbe szédült élgárda túlságosan megszokta a bemutatott mérkőzések könnyed stílusát s ezért nem bír a külföld szerényebb megjelenésű ping-pong robotosaival. Bár e robotosok között is akadnak olyanok, akik minden pöz és zsonglörködés nélkül is jobban játszanak már, mint egyes válogatottjaink.

A magyar fiúk akartak játszani. Nem szabotált közülük senki sem. Igyekeztek megtenni kötelességüket, a külföld előretörése és az említett exhibíciós stílus megszokása következtében azonban csak félsikerrel járhatott minden erőfeszítésük.

A *Pesti Hírlap* írja: „A magyar asztali tennisz-sport bukása” címen a következő figyelemfelhívó sorokat:

A magyar asztali tennisz-sport egy év előtti prágai kudarcra a magyar sport hívei körében kinos meglepetést keltett. Már akkor általános volt a vélemény, hogy mélyreható okai vannak ennek a kudarcnak, mert lehetetlennek tetszett, hogy az évek hosszú során át kivívott fölényes győzelmi sorozatok után, egyszerre valamennyi versenyen vereséget érjen a magyar asztali tennisz-sport. Az érdekelt szövetség vezetői, de a játékosok is csak véletlen balszerencsének minősítették ezt a kudarc-sorozatot és el akarták hitetni a közvéleménnyel, hogy változatlanul a magyar versenyzőké a világhegemónia, ha már akad itt is, ott is oly játékos, aki egyenrangú a magyar versenyzőgárda legjobbjával.

Sajnos, most Badenben kiderült, hogy a magyar asztali tennisz-sport változatlanul a hullámvölgyben van. Ezúttal megvolt a nagy-szerű lendület a férfi csapatban, amely győzelemről-győzelemre vitte a magyar csapatot, amely azután épp az utolsó gáton torpant meg, hogy azután az osztrákoktól elszenvedett vereség következtében szükségessé vált megismételni magyar-amerikai mérkőzést is — öt és fél-három és fél arányban — elveszítse.

A cél elvált mondott esődől a magyar versenyzőgárda, amelyre ez oly kihálással volt, hogy az egyéni versenyekben — a harmadik helyezést elért Soóstól eltekintve, — komoly szerepet nem is játszott. S így Badenben megismétlődött a prágai kudarc.

Talán ez is a véletlen szeszélyes játéka? Nem!

A régi gárda hősei — Pécsi, Jacobi, Mechlovits, Kehrling — utódokat neveltek a maguk pótlására. Hol van ez az utánpótlás most a Barna — Szabados — Bellák — Kelen-csoport visszaesésekor?

A szomszédok — osztrákok, csehek, lengyelek — feljártak. Amerikát és Angliát pedig az évek óta saját magának kiadásával foglalkozó magyar élgárda tanította meg annyira, hogy most már ők fitogtatják a tudományukat.

Évek óta már csak egy-egy magyar versenyen jelentek meg a régi nagyképességű magyar versenyzők, akik különben télen-nyáron járták a külföldet, ahol mindenkinek rendelkezésére állottak, míg itthon inkább pihenésre vágytak.

Az eredményt Prága után most Baden szolgáltatta. Tanulság volna elég, de a legjobb magyar versenyzőket kötelezettségük Ausztriából egyenesen Londonba, szólítja, ahol Barna, Szabados és Bellák versenyez.

S hamarosan az lesz ennek a vége, hogy a külföld szemében nem lesz márka a magyar asztali tennisz-sport!

Szélgjegyzetek

Az idén először játszották le az új rendszerrel Románia jégkorong bajnokságát. A küzdelem izgalmas volt és végeredményben három csapat került egyforma pontszámmal az élre. Érdekes vita keletkezett amiatt, mert a három közül két csapat magának követelte a bajnoki címet.

A cernauti Dragos Voda azzal érvelt, hogy miután a román jégkorong szabályzatban hasonló esetre nincsen világos és határozott utasítás, a románia labdarúgó szokásokat kell irányadóul venni. Ebben az esetben nem a gólarány, hanem az számítana, hogy melyik csapat ért el több győzelmet. Ugyanformán a Dragos Voda lenne a bajnok, mert eggyel többször győzött. A Telefon Club viszont követelte, hogy a gólarányt vegyék irányadóul.

A szövetség végül is a nemzetközi jégkorong szabályzatot alkalmazta, amely a gólarányt mondja döntőnek pontegyenlőség esetén. Így a Telefon Club lett a bajnok, sőt a Dragos Voda tulajdonképpen csak a harmadik helyre került, mert gólaránya hátszalnyira rosszabb mint a Braquadiré. A kérdés eldöntése körül heves vita volt és a Dragos Voda igazságtalannak tartja a helyezési sorrendet, miután szerinte az egyesületek között szóbeli megállapodás volt arra vonatkozólag, hogy nem a gólarány, hanem a győzelmi arány az irányadó.

Döntetlenül játszottak a magyar korongozók Svédországban. Stockholmból jelentik: A londoni világbajnokságra utazó magyar jégkorongválogatott csapat svédországi portyája során szerdán Stockholmban az ottani AJK jégkorong csapattal mérkőzött. A mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött.

RIC MASTENBROCK, a hollandok világrekorder uszónije visszavonult az egyéni versenyzéstől és jövőben csak stafétákban szerepel. Amszterdami jelentés szerint a háromszoros olimpiai bajnok személyi ellentétek miatt kedvetlenedett el.

16 nemzet vesz részt a sivilágbajnokságon. Chamonixból jelentik: A február 11 és 18-ika közti sorakerülő sivilágbajnokságra eddig 16 nemzet adta le nevezését. A következő országok vesznek részt: USA, Jugoszlávia, Franciaország, Németország, Finnország, Olaszország, Hollandia, Norvégia, Lengyelország, Görögország, Svájc, Svédország, Anglia, Csehszlovákia, Ausztria és Magyarország.

Rekordváltásdíjat kap Brainert a Sparta. Zürichből jelentik: Meisl Hugó, az osztrák futballvezér közvetítésével véget ért a régóta húzó-dó „Braine-ügy”. A Sparta és a Beerschot AC megegyezése szerint a kiváló belga csatár végleg belga színekben fog szerepelni. A Beerschot 150 ezer francia frank váltásdíjat (mintegy 1 millió 200 ezer lejt) fizet Brainert és ezenkívül Brüsszelben még később meghatározandó időpontban mérkőzést játszik a két csapat. A mérkőzés nagyrésze szintén a Spartát illeti meg. A 150 ezer frank kétszázszázötven kontinentális rekordot jelent és még Angliában is ritkán fizetnek nagyobb váltásdíjat egy-egy játékosért.

Somodi István dr. kiténtetést kapott a cseh korcsolyázó szövetségtől. Clujról jelentik: A negyedik cseh-román gyorskorcsolyázó verseny alkalmával a cseh korcsolyázó szövetség remek kivitelű kristályserleget adományozott a cluj dr. Somodi Istvánnak, a román korcsolyázó szövetség elnökének, akinek érdeme a román-cseh korcsolyázó szövetségek közötti szívélyes kapcsolat.

Uj könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvesboltjainkban.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

1-4 szobás

I-ső emeleti modern lakás május 1-re kiadó. Oradea, Str. Bratianu No. 27.

Utcai szoba előszobával irodának is alkalmas. Kiadó. Oradea, Duca-u. 8. Megtekinthető 2-5.

Két szobás,

fürdőszobás lakást keresek Olasghiban, május 1-re. Címeket a kiadóba kérek.

4 szobás

comfortos lakás máj. 1-re kiadó, esetleg két részben. Oradea, Str. Rimanóczy-u. 2. II. em. lift használat.

Gyermektelen

pontos fizető tisztviselő keres 1 szobás, előszobás, esetleg 2 kis szobás lakást, lehetőleg a központban. Címeket a kiadóba kérek.

Kiadó

négyszobás, parkettes összkomfortos utcai lakás. Oradea, Strada Dim. Cantemir 25. sz.

2 szobás

konyhás, speizos udvari lakás márciusra kiadó. Oradea, Str. Axenta Sever 13.

4 vagy 5 szobás

comfortos lakást május 1-re keresek. Dr. Solyom. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 67. II.

Két

esetleg 3 szobás, elő- és fürdőszobás, parkettes utcai lakás május 1-re kiadó. Oradea, Pr. Mihai u. 6. Megtekinthető d. e. 11-12 óra között.

Kiadó

2 vagy 3 szobás, teljes komfortos lakás. Cím: Oradea, Str. Simeon Stefan 11. szám.

Kiadó

kétszobás parkettes utcai lakás, előszoba, konyha, mellékhelyiségek, május 1-re. Oradea, Principele Mihai 16. szám.

Adás-vétel

Borbélyüzlet

eladó. Oradea, Strada Crucii No. 9.

Üzemképes

használt irógépet venni. Cím a kiadóban.

Egy jókarban

levő íróasztal, egy nagy kétajtós, fiókos szekrény eladó. Oradea, Str. Alexandri 51, jobbra az első ajtó.

Alkoholizálás

Becsületes,

megbízható székely ifju elmenne: irodaaltisztnek, portásnak, urasági inasnak, vagy sekrestyének állandóra. Bálint Lajos, Cluj, Str. Gruia 18.

Hülánféle

Kiváló

tiszta csemegeborok, Nagy fűszerkereskedésben. Oradea, Strada Nic. Zsiga 50. szám.

Horgolt, kötött

gyermekruha, modellek ágykabátok, pullover, kesztyűjavítás, harisnyafeljelés, szemszedés, Bodánénál, Oradea, Str. Avram Jancu 16. Vegytisztító és kézi munkafüzlet.

„Jóságos lélek”

jeligére levél van a kiadóban. Kérjük közölje címét, hogy továbbíthassuk.